

MAGYAR LAPOK

+ 3 Lei

ROMANIA
Taxa postală plătită
aprobării Dir. Gen.

Nagys. Ramaszetter Róbert urnak
Distriktschefen
BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 217 (1363) szám * Péntek, 1936 szeptember 25

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

A Népszövetség közgyűlése az abesszinek mellett döntött

A megbízó levél érvényessége megállapítását a hágai nemzetközi bíróságra bízta. — Addig is az abesszinek résztvehetnek a közgyűlésen

Genfben jelentik: A Népszövetség közgyűlésének szerdai ülését félhétire hívták össze, de csak félnyolckor nyitotta meg Sawedra Lomas elnök. Először is a megbízó levelek igazolásával foglalkozó bizottság jelentését kérte a független maradt abesszínai megbízóra vonatkozólag. A bizottság elnöke, Politisz, előadta, hogy a bizottság három ülést tartott, amelyek során Abesszínia ügyén kívül Jugoszlávia és Sziám kiküldötteinek megbízó leveleit is felülvizsgálták. Sziámot és Jugoszláviát rendbenvalónak találták. Ami azonban az abesszínai ügyet illeti, ebben a helyzet kuszált. Az Abesszínia részéről benyújtott megbízólevél ugyanabból a forrásból ered, mint az előző években, azonban Abesszínia helyzete lényegesen megváltozott azóta. Az államot nem tartózkodik az ország területén és a kormány eltávozott az ország fővárosából. A bizottságnak az volt a legfőbb feladata, hogy megállapítsa,

vajon elegendő fennhatóságot gyakorol-e a megbízó levelet kiállító kormány és ennek megfelelően érvényes-e az abesszín kiküldött megbízó levele?

A kérdést rendkívül kényesnek minősítették és a bizottság tagjai közül többen érvénytelennek tartották a megbízó levelet. Arra vonatkozólag azonban a bizottság valamennyi tagjában felmerült a kétely, hogy a megbízó levél szabályszerűnek tekinthető-e. Ilyen körülmények között azt indítványozták, hogy utalják a kérdést a hágai állandó nemzetközi bíróság elé, az döntsön felette.

Miután azonban a hágai nemzetközi bíróság csak hetek múlva ül össze, amikor a Népszövetség közgyűlése már régen szétoszlott, — ennél fogva újabb kérdés támadt, hogy addig a közgyűlésen résztvehetnek-e Abesszínia kiküldöttei? Erre a kérdésre a bizottságban az a megállapodás alakult ki, hogy alkalmazni kell az ügyviteli szabályok ötödik cikkelyét, amely szerint abban az esetben,

ha valamelyik tagállam megbízó levele körül kifogások támadnak, a kiküldötteknek joguk van az üléseken tartózkodni, mindaddig, amíg a közgyűlés ezt a jogukat külön meg nem vonja.

A bizottság csak ennek az ügyviteli szabályzati pontnak az alkalmazását ajánlhatja, mert ellenkező határozattal a Népszövetség közgyűlése Hága döntése elé váгна. Következésképpen tehát a bizottság azt indítványozza, hogy a közgyűlés ismerje el az abesszín kiküldöttek részvételének jogosságát, azzal a fenntartással, hogy megbízó leveleik szabályszerűsége kétes. Ez az indítvány egyhangulag alakult ki annak leszögezésével, hogy ez a határozat csak ideiglenes és csak a jelenlegi gyűlésre vonatkozik, a jövőben nem alkalmazható.

Sawedra Lomas elnök ezután föltette a kérdést, hogy van-e valakinek észrevétele a bizottság indítványával szemben. Tánzosz Gábor tábornok a magyar küldöttség nevében névsze-

rinti szavazást kért az abesszín kiküldöttekre vonatkozó javaslat felől. Schmidt Guidó osztrák külügyi államtitkár csatlakozott a magyar főmegbízott véleményéhez, úgyszintén Albánia kiküldötte is. A névszerinti szavazáson negyvenkilenc állam vehetett részt jogszerint. Hat állam tartózkodott a szavazástól, így csak negyvenhárom szavazott. Ezek közül harminckilenc igennel és négy nem-mel szavazott. Ez utóbbi négy állam: Magyarország, Ausztria, Albánia és Equador. Tartózkodtak a szavazástól: Bulgária, Svájc, Portugália, Venezuela, Panama és Sziám. A szavazás után az elnök az igazoló bizottság javaslatát elfogadottnak jelentette ki, s ennek értelmében megállapította, hogy az abesszín kiküldöttek a hágai döntésig a közgyűlésen résztvehetnek.

Az olasz közhangulat a Népszövetség azonnali otthagytását követeli. Mussolini még meggondolja a dolgot.

A Paris Soir című párizsi lap munkatársa még a közgyűlési határozat előtt beszélgetett a genfi helyzetről Mussolinival.

— Nem az én hibám, — mondta az olasz miniszterelnök. — ha a nagyhatalmak Genfben nem tudják érvényre juttatni akaratukat. Egyelőre nem gondolok arra, hogy végérvényesen ott hagyjam a Népszövetséget. Erről a kérdéstről csak akkor fogunk gondolkodni, ha a Népszövetség közgyűlése meghozta határozatát.

Rómából jelentik: Olasz politikai körökben nagy felháborodással fogadták az abesszín megbízó levél ügyében hozott népszövetségi határozatot. A közgyűlési szavazás eredményét az olasz közhangulat általában sértő kihívásnak tartja Olaszországgal szemben. Minden körből mind hangosabb a követelmény, hogy Olaszországnak ki kell lépnie a Népszövetségből.

Mégis számítani lehet arra, hogy még se kerül a sor az azonnali kilépésre. Hivatalos nyilatkozat ebben a tekintetben még nem történt. A minisztertanács is csak októberben fog határozni, amikor a Népszövetséggel összefüggő összes békeszervezési kérdéseket, illetve az ezek megoldásában való közreműködést is megtárgyalják. Addig is azonban Olaszország a Népszövetségtől szigorúan távollattartja magát.

„Litvinov jól dolgozott, — írják a francia lapok.

Genfben jelentik: A Népszövetség közgyűlésének döntése, amely szerint Abesszínia kiküldöttei részt vehetnek a közgyűlésen, nagy meglepetést keltett. Az egész világsajtó tévedett Oroszország kivételével, — mert Litvinov napokkal ezelőtt megjósolta ezt a döntést.

Francia lapok írják:

— Litvinov jól dolgozott. A Népszövetség úgy döntött, ahogy ő akarta. A Népszövetségnek választania kellett Olaszország és Abesszínia között és Abessziniát választotta. Ezek után nem lehet többé arra számítani, hogy Olaszország megjelenik a Népszövetségben.

A keresztény sajtó világyűlése Rómában

Szeptember 24-ikétől kezdve Rómában világyűlésre ült össze a „Katolikus Sajtó Nemzetközi Szövetsége.” A világyűlés mintegy befejezése a május óta tartó vatikáni sajtókiállításnak, melyre a katolikus lapok a föld minden tájáról és minden nemzetből elküldötték a maguk képviselőit. Nem volt ugyan minden nemzet úgy képviselve ezen a sajtókiállításon, ahogyan a maga sajtóbeli fejlődéséhez arányos lett volna, de legalább jelezte, hogy itt is, ott is, a világ minden szögletében van a keresztény világnézetnek újságírásban szószólója. Most, a befejező világyűlés ugyanezt a ténnyt fogja talán nyomatékosabban kihangsúlyozni.

A világyűlés különben szeptember 27-éig tart, s megszervezettségéről érdemes tájékozódva lennünk. Mi is a világ katolikus sajtóközösségének egyik szerény munkása vagyunk, de közönségünk is beletartozik ebbe a sajtóközösségbe, mert együtt a lapok és olvasóik körük adják egy-egy eszmeirányt a táborát. Tehát olvasóinkra is tartozik annak a tudomása, hogy a római sajtóösszejövetelben kik az irányítók. Kik annak az előmunkásai, hogy ez az összejövetel további fejlődést tudjon megvalósítani minden nemzet keresztény sajtójának az összetartására.

A „Katolikus Sajtó Nemzetközi Szövetsége” két nagy szervezetet foglal magában. Az egyik a katolikus lapok kiadóinak, illetve a kiadó vállalatok igazgatóinak állandó bizottsága; a másik a katolikus újságírók nemzetközi irodája. A két szervezet elkülönítve folytatja ülésezéseit, azonban a szövetség keretében együttes világyűlésekre is összejönnek. A szövetség elnöke Della Torre József gróf, a vatikáni hivatalos lapnak, az „Osservatore Romano”-nak a főszerkesztője. Alelnökök a kiadók és újságírók külön szervezeteinek az elnökei: dr Merklen Leo (francia) a kiadók részéről, dr Funder államtanácsos, főszerkesztő (német) az újságírók részéről.

A világyűlés keretében ünneplik meg a Vatikán hivatalos lapjának, az „Osservatore Romano”-nak a hetvenöt éves jubileumát. Az 1861-ik évben, mikor az „Osservatore” első példánya kikerült a nyomdából, már az olasz egység teljes volt, csak Róma és környéke maradt a pápa világi birtoklása alatt. Baviera Ágoston márkai alapította akkor a lapot Bastia centói és Zanchiuni forlii ügyvédek társaságában; 1884-ig a nevezett márkai állott a lap élén. Az első vezérelke arról a vizállyról panaszkodott, mely akkor Olaszországon végigvonult s az országot ellenséges táborokra osztotta. A vezércikkhez két nevezetes beszéd adta a tárgyalási anyagot: egyik IX. Piusnak 1861. március 18-án tartott allokúciója az egyházi állam Rómán kívüli részének akkor történt elvétele ellen; a másik Cavour miniszterelnök március 25-iki válasza az olasz parlamentben, hogy még Rómát is el kell venniük. Ez a válasz ebben a mondatban ért csúcspontjára: „Lehetetlen Itáliát Róma, mint főváros nélkül megalkotni. A pápa ideiglenes hatalma nem állhat fenn többé.”

A lap első évtizedének utolsó éveiben 1869—70-ben volt a Vatikáni zsinat, az egyház legutolsó egyetemes zsinata, mely a racionalizmus, pantheizmus és materializmus akkor föllépő filozófiájával szemben való védekezésről tárgyalt, s a pápai eszhatatlanságról szóló dog-

mét is kimondotta. Ennek a nevezetes zsinatnak az előkészítésében, s tárgyalásainak ismeretében óriási munkát végzett az „Osservatore”. Az 1870-ik szeptember 20-ától kezdve a lap az egész világ számára hivatalos lapja lett a Szentszéknek. Az 1873-ik év óta hordja homlokán az „Osservatore Romano” a pápai hármas korona képét, XIII. Leó óta hozza „Nostre Informazioni” elnevezési rovatban a pápai udvar hivatalos közleményeit.

Az „Osservatore” összes kötetei nemcsak az egyháztörténet, de a világtörténet számára is háromnegyed évszázad legtárgyalagosabb levéltárát szolgáltatják. A lap 25 éves jubileumakor Crispolti Cezare márki volt a főszerkesztő, ki ezt a hivatalát 1890-ben Casoni Battista Giovanni ügyvédnek adta át, ezt pedig 1900-ban Angelini József követte. A lap ötvenéves jubileumakor, 1911-ben X. Pius pápa sajtókezű írásban üdvözölte a lapot. Az 1929-ik évben, a Vatikán-állam létrejövetelekor az „Osservatore Romano” működési köre nagyon kiszélesedett. Óriási technikai üzemet is rendeztek be előállítására, s a világlapok minden újságírási feltételével ellátták. Ma a lap ugy kiállítás, mint hírszolgálat tekintetében a világ egyik legmodernebb nagylapja. Mostani főszerkesztője, Dalla Torre József gróf az 1919-ik év óta áll a lapüzem élén, mely több ezer munkást foglalkoztat.

Ennek a nagylapnak a jubiláris ünnepe a sajtó-világyűlést stílusosan látja el külső fényvel és benső melegséggel. Egyébként magához a gyűléshez a pápa nevében Pacelli bíbornok-államtitkár leiratot is intézett, melyben mélyértelműen szól arról, hogy a katolikus újságírásnak a keresztény eszméért való apostolságnak kell lennie. Tovább még azt hangoztatja, hogy a keresztény újságírás csak úgy tudja betölteni a maga nagy hivatását, ha hittel van eltelve. Hit nélkül értelmi művelődés se lehetséges. A hitnek az igazságok felé kell törekednie, hogy betölthessék Krisztus szavát: „Az igazság fog titeket szabaddá tenni.” A Szent Atya kívánja, hogy a keresztény újságírás találja meg magában azt a nagy erőt, mely az igazságért való küzdés bátorságát és erejét tudja kifejteni. Ez a küzdés kell, hogy úgy értelmi, mint erkölcsi téren a társadalmat ki lehessen emelni a tévúton káros befolyása alól.

A keresztény sajtó római világyűlése ilyen eszmei célkitűzések irányában keresi a világ szellemi egységének a kibontakozását.

A mézeskalács

Írta: Zaymus Gyula

— Nagyon hálás vagyok Gyurka barátomnak, hogy megismertetett magával, Ildikó — mondta halkan a férfi a leány felé fordulva, ki a hegyrevezető úton már egészen kipirosodott.

Az Avas alján lépegettek a pincesor girbegörbe útjain, a nyár pompájában. A férfi szeme ragyogott és hangjában a belső átélések nyugtalansága remegett. Tanyáról jött a városba, hogy elfáradt lelki világába kis színt és derűt csempésszen. Es most úgy érezte, hogy ez a fehérruhás, kedves arcú, művelt leány egyszerre kitöltötte fáradt lelkivilágának egész arénáját. Nevetni, nevetni szeretett volna, olyan szokatlan boldogságos érzés röpködött benne. A falusi unalom és az aratást gondok tovaszálló felhőkké váltak, ahogy most Ildikó mellett lépkedett, ki csak úgy szívességéből vállalkozott arra, hogy őt kalauzolni fogja a városban.

Még nem volt közös gondolatuk, — szavak, mondatok röpködtek tova az ajkukról és Kerekes Kálmán mégis úgy érezte, hogy folyton beszél s a lány megérti a hangtalan beszédet, mely a lelkéből kisugárzik.

Ildikó mosolygott és ebben a mosolyban volt valami határtalanul kedves. — volt abban jószág, szelidség, báj és a szemében bujkált maga az élet, fiatalon és üdén.

Csend volt körülöttük. A pincesoron ke-

Titulescu állapota állandóan javul

Szerdán is, csütörtökön is egyre kedvezőbbek az orvosi jelentések

Bucuresti. Saját tud. Az orvosok szerdán a késő délutáni órákban vizsgálták meg ismét Titulescut. Vért vettek tőle, amit a st.-moritzli Samedan-kórházban elemeztek. Az elemzés jó eredményt mutatott: a piros vértestecskék száma és a hemoglobinok mennyisége állandóan emelkedőben van és a romboló ok nem életerős többé. Este kilenc órákor az orvosok a következő jelentést adták ki: A vér regenerálódási folyamata fejlődést mutat. Az általános állapot kielégítő. A jelentés nagy megkönnyebbülést

okozott Titulescu környezetében. *Scvel Radulescu* futva sietett föl a villa lépcsőjén Titulescunéhoz, hogy az előcsarnokban felolvasott orvosi jelentés jó hírt megvigye.

St.-Moritzból jelentik: Titulescu állapotában a szerdán megindult gyógyulási folyamat tovább erősödik. A csütörtökre virradó éjszakát a beteg nyugodtan töltötte; étvágya is visszatért. Kezelőorvosai szerint a vérmegújulás teljes előhaladásban van, állapota kielégítő.

A kínai nemzeti kormány és Japán között ellenségeskedés kezdődik

Japán együttműködési tervét a kínaiak visszautasították. Megölték egy japán tengerészt

Sanghaiból jelentik: A nankingi kínai nemzeti kormány külügyminisztere és a japán nagykövét között szeptember 15-ike óta hosszas tárgyalások folytak Kína és Japán együttműködéséről. A japán nagykövét javaslata a következőkre terjedt ki:

1. A két ország együttműködése a kommunizmus ellen.
2. Hoppei és még négy tartomány függetlenségének elismerése.
3. Felhatalmazás Japán részére, hogy légi összeköttetést teremtsen Kínával.

4. A japán termékek vámjának csökkentése.

5. A japánellenes propaganda megszüntetése.

6. A nankingi egyetemen tanuló koreaiak kiutasítása.

A tárgyalások megegyezés nélkül végződtek. A nankingi külügyminiszter a miniszterelnök elé terjesztette a tárgyalás anyagát. A miniszterelnök azt mondta, hogy Japán kívánalmainak több pontja elfogadhatatlan.

Sanghaiból jelentik: A Japán és Kína közötti egyenetlenségek zavargásban törtek ki. A semleges határzónában lakó kínaiak súlyosan megsebesítettek három japán tengerészt, egyet pedig megölték. A japán katonaság letartóztatta egy kínait, akire leginkább ránehezedett a gyilkosság gyanúja. De a japán csapatok átlépték Kína felé is a semleges zónát és Kína területére léptek. A japán követ kijelentette, hogy azonnal elhagyja Nankingot, ha a meggyilkolt japán tengerész halálát a kínai kormány meg nem torolja.

Páhocs Károly:

Édua éldorata

Regény

Ara tűzve 130 lei és portó.

Kapható könyvesüzleteinknél

vesen jártak, mert hiszen az este még messze volt és az Avason csak akkor nyílnak ki a rozsdás, mohalepte pinceajtók, amikor a hold meggyújtja a lámpását az égen és a városra teríti ködszínű csillaghimes palástját.

— Szép ez a maguk városa, Ildikó — folytatta a férfi, amikor a leány szavak helyett csak mosollyal válaszolt.

— Mondják, ukik idejönnek — hagyta helyben a leány — én megszoktam és ha lehetne, szívesen elmennék innen egy nagyobb városba, például Pestre vagy Párizsba. Itt az Avas mindennek a végső állomása. Bor-bor, lacipecsenye és aztán minden előről kezdődik.

— Megunná Pestet és megunná Párizst is — válaszolta a férfi — és visszavágyna ide az Avas aljába. En tudom magamról, ki sok-sok évet töltöttem nagy városokban. Előbb-utóbb csak hinni kezdett a kuriám, a tanyám, a nyárson sült szalonna és a tilinkó. Tán kinevet, hogy ezt mondom, de hazudnék, ha nem ezt mondanám.

A leány vesszőt tört egy bokorról, hogy ideges, vékony ujjai játszhassanak valamivel.

— Maga nagy város után vágyódik, nálam meg élményre válik, ha levetődhetek ide a városba, mert otthon egész egyedül vagyok, egyedül, mint Knut Hamsun Pánja.

— Miért nem nősül meg? — kérdezte a leány, — ha olyan nagyon egyedül van és bántja az egyedüllét.

— Magam sem tudom — állapította meg a férfi, — de legvalószínűbb, hogy azért nem,

mert még nem találkoztam azzal, akit nekem rendelt az Isten. Mert leány az akadt volna, de a mécesem, mely ott valahol a szívem mélyén szunnyad, egyikőtől sem lobbant még lángra.

A leány felnevetett.

— Nagyon válogatós lehet az Ur? Vagy tán azzal a mécessel van valami baj? Nem gondolja?

— Bolond ember az, aki nem válogat — válaszolta Kerekes, — mikor van és nem ég a háza.

Közben felértek a hegyre. A bükkösből hideg szellő suhant feljűk s a nap elbujt egy ezüst szélű felhő mögé.

— Tessék mézeskalácsot venni! — hallatszotti ekkor egy sátor alól. — Tessék, kérem! Kislányka ült az árnyékban, alig látszott ki a feje a színes, tarka holmi mögül.

— Jöjjön, Ildikó, veszek magának mézeskalácsot — mondta a férfi és megérintette a leányka karját.

Babák, huszárok, mézescsókok feküdtek ott sorjában egymás mellett. A keresztlécekről meg kardok, puskák olvasók lógtak.

— Most mit vegyek? Válasszon magának valamit, — szólt a férfi és tekintetével végigsetált az édességeken.

— A leány egykedvűen emelintette meg a vállát.

— Magára bízom, nekem egészen mindegy.

— Veszek egy szívet, egy mézeskalácsszí-

Földcsuszamlás és szökőár Norvégiában. Oslóból jelentik: A Leon-tó partján néhány héttel ezelőtt földcsuszamlás történt. Szerdán egy óriási szikla zuhant a tó vizébe és többszáz négyzetméternyi területen betemette azt. A partot ugyanakkor óriási szökőár söpörte végig.

A bécsi Rockefeller-kórház és kutatási intézetében

Kísérletek által megállapították a világhírű amerikai „Gastro D.” kiváló hatását súlyos gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbetegedéseknél, melyek eredményéről a „Wiener Medizinische Wochenschrift” orvosai szaklapban érdekes tudományos munkát közöltek le.

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, București, Calea Victoriei 124.

Azana föl akarja adni Madridot, Cabalero ellenzi

A nemzeti csapatok minden arcvonalon győztesen hatolnak előre. — Toledóban és az ottani Alcázárban véres harcok folynak

A spanyol polgárháború valamennyi arcvonalon a döntő kifejléshez közeledik. A nemzeti csapatok úgy Bilbao felé, mint Madrid irányában feltartóztathatatlanul haladnak előre. Madrid felé északról is áttörték a hegységek vonalát és most már síkságon hatolnak tovább. Délről, a Tajo-völgyén vonuló nemzeti csapatok heves harcok után már behatoltak Toledo külvárosába. A Toledóban levő kormánycsapatokat ez a behatolás váratlanul érte. A nyomában kifejlődő támadás ellen a város felső részén nem tudták védelmi állásaikat kiépíteni.

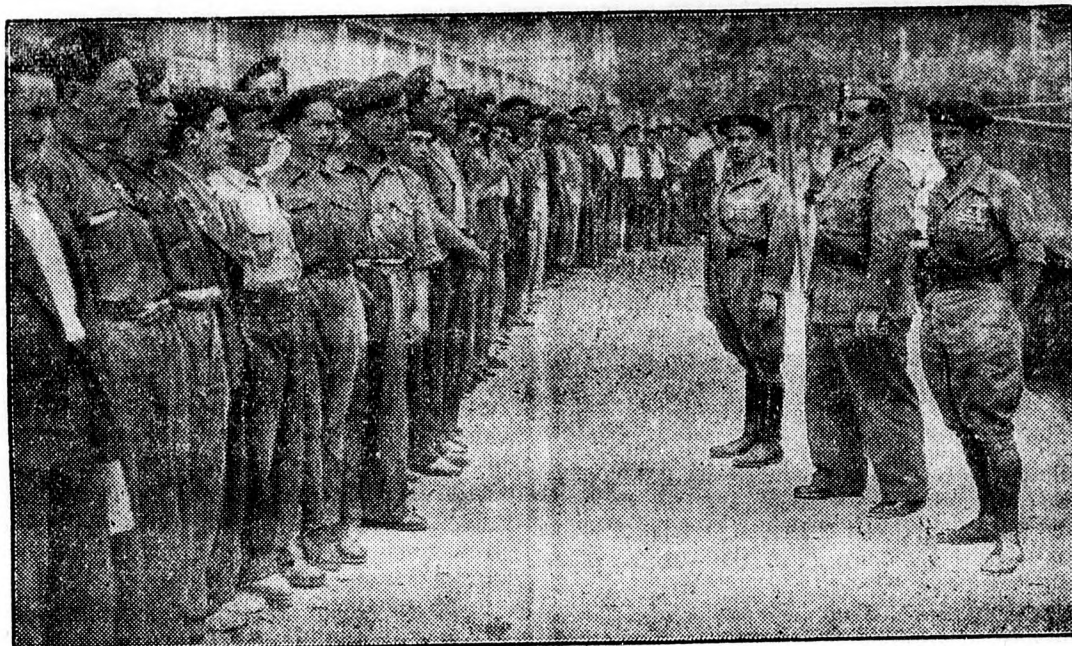
Ezzel szemben a madridi rádió azt a jelentést adta ki, hogy Toledóban a kormánycsapatok hatoltak fel az alcázár területére és azt egészen elfoglalták.

Párisba érkezett híradások szerint különben Madridban általános lett a zür-zavar. A minisztertanács állandó készenlétben van a menekülésre. Cabalero miniszterelnök ragaszkodik ahhoz, hogy az utolsó csöpp vérig ki kell tartani. Viszont Azana köztársasági elnök, aki a Madrid körüli milícia vonalát szoros felügyelet alatt meglátogatta, onnan visszatérve, lehangelő megállapításokkal ítéli meg Madrid helyzetét. Azt mondja, hogy

a nemzeti csapatok husz kilométernyire vannak Madridtól és teljesen céltalan minden ellenállás.

Az államtanácsban a megadás és ellenállás

fölötti vita egész nap hosszáig folyt. A mérsékeltberek többségben vannak és Azana álláspontját elfogadták. Viszont a Cabalero hívei hangosabbak és terrorisztikus föllépések. Emiatt az államtanács nem tudott döntést hozni.

Nemzeti csapatok szemléje Burgosban.

A nemzeti csapatok egyenruhája kakiszínű öltöny és vörös baszk-sapka. Burgos nemcsak az ideiglenes nemzeti kormány székhelye, hanem a nemzeti hadsereg főhadiszállása is.

vet. Elfogadja?

— Istenem, már hogyné fogadnám el, mikor emlékebe adja.

Kerekes Kálmán boldog, örült, hogy valami csekélységet adhatott a leánynak, melyet az meg fog őrizni s valahányszor ránéz, majd mindig őt fogja az eszébe juttatni.

Egy ideig még fent sétáltak az avasi torony körül, s elnézték a süllyedő nap vörös korongját. Mire leérték a városba, már esteledett. A hotel kapujában Ildikó a kezét nyújtotta Kerekes felé.

— Hát Isten vele, köszönöm a szívet.

A férfi kétmarokra fogta a feléje nyújtott kezecskét és nem engedte.

— Maradjon még velem — kérlette szinte alázatosan — s vacsoráljunk meg együtt, hiszen aztán ugys végé lesz ennek a szep, néhány órai együttlétnek.

— Ildikó húzódozott.

— Kikapok, szólni kellett volna a mamának.

— Majd a Gyurika rendbe hoz mindent, ne féljen.

Egy ideig még gondolkozott, aztán szólt:

— De nem leszünk soká, mert holnap úgy is tele lesz a város a nagy hírrel, hogy én egy ural vacsoráztam a Koronában. Ezt a szívet azonban itt hagyom a portásnál, nehogy még valami baja történjék az étteremben.

A portás átvette a selyempapírosba csavart szívet s figyelmesen elhelyezte egy fiókba. — Aztán beléptek az étterembe és Kerekes Kál-

mán lelke ünnepi köntösbe öltözött. Leültek egy eldugott sarokasztal mögé s a terem másik végében hangoltak a cigányok.

Másnap Kerekes Kálmán földbirtokos ur nem tudta, hogy hányadán áll saját magával, mert úgy érezte, hogy az a bizonyos méces meggyulladt a szívében.

— Nem bánta, sőt nagyon örült neki. Örült és bucsuzóban melegen megszorította a Gyurka barátja kezét, hogy olyan kellemessé tette a tegnapi napját. S így nem tudta meg, hogy Ildikó egy özvegy ezredesnének a leánya s hogy komoly udvarlója ez idő szerint nincsen.

Cséplés ideje volt és Kerekes Kálmán hazatérve újból nekifüdült a munkának. Kora reggeltől késő estig talpon kellett lennie. Járt, kelt, hol lovon, hol kocsin, de nem érzett fáradtságot, mert úgy tűnt fel neki, hogy ez a fehér ruhás kislány folyton vele van.

És a méces nemesek égett, de lángbaborította egész lényét.

Mikor aztán vége lett a nyári munkának és beállt az őszi munkaszünet, elhatározta, hogy noha semmiféle kongresszus sincs a városban, mégis ellátogat oda s megnézi azt a fehér ruhás leánykát s ha lehet, elhozza magával ide feleségnek, urnőnek, anyának. — Nevetnie kellett önmagán, mikor meglátta idegenségét, mely egész lényét uralta. Lassan ügettek a lovak, dőcögött a gőzös és ő repülni, szállni szeretett volna.

A városba érkezve, első dolga volt kis tűzszekővű briliánsgyűrűt venni, hogy addig is,

amíg meg lesz az esküvőjük, legyen ami reá emlékezteti.

A város zászlódiszben uszott s frontharcosok, leventék zeneszóval vonultak fel a főutcákon.

A portás mentegődött a szállodában, amikor Kerekes szobát kért.

— Sajnos, nincs szabad szobánk, ünnepi hét van, amint látni méltóztatik, de estére lesz szoba, méltóztatnék csak a bördönt itt hagyni.

— Rendben van — válaszolta Kerekes, — de akkor itt hagyom az aktatáskámat is, minnek hordjam magammal estig.

A portás átvette az aktatáskát és kihuzta azt a bizonyos fiókot, amelyet már ismert Kerekes, aztán az aktatáskával mérgesen tovább lökött egy selyem papírosba csavart jószágot.

— Nyáron itt hagyott valaki egy mézeskalács-szívet s nem jött érte s most folyton utban van. De nem is fogom tovább őrizni — tette hozzá s egy sima mosdulattal bedobta a papírosárba.

Kerekes Kálmánt mintha forró vízzel öntötték volna arcon, úgy elszégyelte magát. Egy ideig állt, aztán halkán, nagyon halkán mondta:

— Adja vissza a táskámat, nem maradok itt.

— Máshol sem tetszik szobát kapni, — folytatta a portás.

— Nincs is rá szükségem már — válaszolta szomorúan s szinte sirva kilépett az őszi utcára.

Bucurestii levét

* „Chilipir“

Sohase tanusítottam különösebb ellenállást az utcai árusok élelmességével, rábeszélő ékes-szólásával szemben, de a bucuresti vándorkalmárok ügyességének, találékonyságának s áruik vonzóerejének következetesen áldozatát ésem.

Nem is beszélek azokról a nagyarányú és majdnem végzetes bedőléseimről, amelyekkel a potomáru vásárlást jelentő „chilipir“ jelszavú posztó- és szőnyegárusoknak lettem kávéházban, Dámbovitaparton, sőt saját lakásom udvarában is szánalomraméltó martaléka. Ezek ellen ma már mégis sikerült megedzenem magam. En azoknak az időnként itt-ott felbukkanó árusoknak büvköréből nem tudok szabadulni, akik egy-egy ötletes találmány, vagy különösen nagy gyakorlati értékű cikkecske dícsérésével, használati bemutatásával vonják magukhoz a járókelőket, akik aztán a meglepődés, tetszés hirtelen elhatalmasodó érzéseinek hatása alatt szinte önkénytelenül megvásárolják a rendszerint egészen olcsó tárgyakat.

A főposta előtt, tehát számomra elkerülhetetlen helyen áll időnként egy ilyen, nagyszerű beszélőképességű árus, aki hol porcellán és cserépedényragasztószerrel, hol gallérmerevítő eszközzel, hol pedig különféle egyszerű és utóérhetetlen hatású női hajbodorító készülékekkel kereskedik. Mondanom se kell, hogy én mindezeket az árucikkeket hűségesen beszereztem mindjárt első felbukkanásuk idején anélkül, hogy valaha is a legcsekélyebb hasznukat vettem volna. Néha a változatosság kedvéért folyékony, kenőcszerű vagy poralakban alkalmazható folttisztítószerket ad el az én árusom s még nem tudott olyan halmazállapotú és használati utasítású szert forgalomba hozni, amelynek megvásárlását kizárólag az utcai demonstrálás s a kiapadhatatlan szóforrású rábeszélés hatása alatt ne találtam volna magamra nézve életbevágó fontosságúnak.

Néhány perccel a vásárlás után már rendszerint érzem tudatom alsó rétegeiben a megbánás és az önvád halk rezgéseit, de igyekszem elcsitítani őket s otthon már diadalmas arccal állok elő:

— Megint hoztam valami rendkívüli ügyes és használható dolgot.

Az illetékes családi tényező ilyenkor aggodalmas arccal fogad s a következő percben már kész a jelenet.

Nemrégiben egy hallatlanul érdekes vegyészeti csodát mutatott be a főposta előtt az én behízelt baritonú árusom. Szappanállagú, gyantaszínű szer volt. Ha bedörzsölt vele egy napilapban megjelent illusztrációt aztán jó erősen rányomott egy fehér papírlapot, akkor azon majdnem olyan élesen látszott a kép lenyomata, mint amilyen az eredeti illusztráció.

— Bármilyen hírlapban vagy folyóiratban megjelent képet meg tudok őrizni magamnak. — mondotta. — anélkül, hogy az ujságot vagy folyóiratot megcsönkítanám... Ime, hölgyeim és uraim, két perc és megvan a Mussolinié... újabb két perc és megvan a Mussolinié... Ha akarom, nem kell egyebet tennem, mint bedörzsölnöm egy ujságlapot s rászorítanom egy tiszta papirost és megvan nekem a Stalin vagy az angol király képmása is...

Ugy éreztem abban a pillanatban, hogy anélkül a készítmény nélkül egy napig se tudok élni... Es lefizettem a tíz leit érte...

Másutt francia tollhegyeket árult egy rokonszenves kikiáltó. Valóban csodálatos toll-

hegyek ezek. Össze-vissza lehet görbiteni őket, a tollat ököre fogva lehet az asztalra vágni s megint rögtön kiegyenesíthető, semmi baja se lesz s újból olyan finoman lehet írni vele, mint azelőtt.

— Párizsban minden gyerek ilyen tollhegygel írt — hangzott a rábeszélés.

Ennek se tudtam ellentállani. Egy életre való elpusztíthatatlan tollhegygel láttam el magam, fukar ember létemre nem sajnálva öt leit darabjáért, annak ellenére, hogy már esztendő óta kizárólag írógéppel írok...

Amire azonban csak akkor jöttem reá, mikor kiszabadultam a derék utcai árus eladóművészetének lenyűgöző hatása alól.

A kultuszminisztérium közelében, tehát ismét olyan helyen, ahol okvetlenül meg kell fordulnom, kanóc nélküli méceset árult nemrégiben egy cigányképi suhanc. A megvesztegető elmességű találmány valóban tökéletesen működött. Percekig elnéztem, hogy úszik az olajon a kis, félgömbalakú bádogból készült kanóctartó, amiben azonban kanóc helyett vékony üvegsővecske szívta fel az olajat a pompásan égő láng táplálására.

Mindez potom tíz lejért... Lehetetlen volt meg nem vásárolnom. Örömmámorban úszva vittem haza.

— Most aztán, — mondottam, — igazán valami rendkívül hasznos tárggyal gazdagítottam háztartásunkat. Kanóc nélküli égő méceset hoztam!

Roszszerű tekintet, korholó szavak fogadtak. — De mikor nálunk még halottak napján sem ég méces a házban.

Kellemetlen öntudatraébredés.

Hanem aztán a napokban igazán biztosnak éreztem magamat a dolgomban, mikor a parlamentből hazatérve az egykori piactér közelében egy harisnyastoppoló készülék megvásárlására ragadtattam magam... Egy románul feltűnő tökéletességgel beszélő nő bámész tömegetől körülvéve rozoga varrógép mellett ült a járda szélén, amelyre egyszerű és elmés készülék villámgyorsan felszerelve pillanatok alatt stoppolta be egy pamutharisnyának szemünk előtt vágott lyukait... Visszaemlékeztem az illetékes családi tényező leküzdhetetlen ellen-szenvére a harisnyastoppolással szemben, azért valósággal diadalittasan vittem haza a házi munkabeosztásban oly nagyjelentőségűnek ígérkező eszközt.

— Stoppoló készüléket hoztam! — rontottam be a lakásba. Mindössze huszonöt lejért vesztegetik az utcán s magam is meggyőződtem, hogy közönséges varrógépre szerelve könnyen és gyorsan kifogástalanul működik!

— De hiszen, — kólintott fejbe a vártalan ellenvetés, — nekünk nincs varrógépünk!

Éreztem, hogy elsáppadok. Erre nem gondoltam.

S elhatároztam, hogy ezután erős leszek, szilárd.

(I. b)

Kell-e egyházadót fizetni?

A mai zűrzavaros világban az emberek sokszor megfedkeznek olyan szükségszerű kötelességek teljesítéséről, amelyekre — a pozitív törvények rendelkezésein felül — jöként lelkiismeretünk parancsolószava még inkább kötelez.

A nehéz kisebbségi sorsról beszélgetve egy jogász barátommal leszűrjük beszélgetésünk eredményeképpen azt az igazságot, hogy a kemény kisebbségi sorsunk nehéz turista útjában teljesen önerőnkre vagyunk utalva. Nem bízhatunk semmiben sem, csak saját erőnkben, lelki erőinknek hathatós összpontosításában és ennek folytán, hogy a világnézetek mai harcában milyen öntudatosaknak, erőseknek és ellenállónak bizonyulunk! Ha gyöngéek leszünk, az idők kérlelhetetlen folyamának gyors és erős hömpölygése elsodor útjából. Ezt ma minden — csak kissé is gondolkozó — embernek világosan kell látnia és tudnia.

Beszélgetésünk során előkerült a kisebbségi keresztény egyházakozságek életében oly gyakran szóba kerülő „egyházi adók“ fizetésének vagy nem fizetésének kérdése is.

Intelligens barátom szavaiból kiérthetően, tisztán látom azt a téves felfogást felbukkanni, mintha a ma pozitív törvényei között nem lenne olyan törvény, amely az egyházakozságek tagjait e kötelesség teljesítésére köteleznék...

Felvilágosítottam barátomat, hogy téves hiedelem, hogy ezen kötelezettséget szabályozó törvény ne volna. Mert igenis van. Az u. n. kultusz-törvény (Legea Cultelor) megfelelő szakaszai írják elő az egyházakozságek fenntartásához szükséges adók kivetését, kifizetését és esetleges behajtását szabályozó rendelkezéseket.

E törvény a behajtás régi impérium alatt rendelkezéseit úgy módosítja, hogy a behajtásokhoz szükséges hatósági támogatást nem a közigazgatási hatóságok, hanem az állami pénzügyigazgatás közegei kötelesek megadni.

Eltekintve azonban a fenti pozitív törvényi tételes rendelkezéseitől, öntudatos kisebbségi keresztény ember nemcsak azt mérlegeli tetteiben, hogy „mire vagyok kötelezve a törvény rideg paragrafusainál fogva; hanem hogy mire vagyok kötelezve első sorban lelkiismeretem parancsoló szava által is? Azt nézi tehát, hogy milyen fontos közérdekek és közcélok elérése függ valaminek „meg“ vagy „meg nem tevésétől?“

Különböző felekezetek lelkiismeretes és öntudatos tagjai! Nekünk szólnak a fenti sorok, mert manapság különösen hangzik felénk az intés: „Adjátok meg a császárnak, ami a császárnak s Istennek pedig, ami az Istené“.

Ha ezen a szemüvegen át nézzük az egyházi és állami intézményeket, könnyebb és megnyugtatóbb lesz azoknak teljesítése.

LÁNG LAJOS.

Megmérgezték-e Titulescut?

Tudósok ellentmondó föltevésai és a beteg államférfi gyanakvása

Insbruckból jelentik: Dr Breitner egyetemi tanár, aki Titulescun az első vérátömlesztést végezte, érdekes dolgokat közölt a román külügyminiszter betegségére vonatkozólag. Elmondta, hogy Titulescunak első rosszulletekor Roupanard Ernő dr volt a kezelő orvosa, aki szükségesnek látta a vérátömlesztést, de nem voltak meg hozzá a szükséges műszerei. Ezért segítséget kért az insbrucki klinikától, ahonnan dr Breitner sietett ki gépkocsin a szükséges műszerekkel és ő is végezte a vérátömlesztést.

Dr Breitner szerint neki Roupanard doktorral egyetemben az a véleménye, hogy nincsen mérgezésről szó. Ennek a feltevésnek csak Titulescu gyanuja ad alapot, aki az orvosok

előtt kijelentette, hogy minden valószínűség szerint két hónappal ezelőtt Montreuxben egy ebédén mérgezték meg.

A londoni Daily Telegraph levelezője Genfből közöl tudósítást Titulescu bizalmas környezetének egyik tagjával folytatott beszélgetéséről. E bizalmas egyén szerint a vérelemzés egyik végbevivője, Abramy tanár mondotta, hogy a vérelemzés eredménye a mérgezés tényét bizonyította. A szervezetbe jutott niereg alkalikus természetű és nem lehetetlen, hogy két hónappal ezelőtt került a szervezetbe. Titulescu a Montreuxbe való utazása előtt egy ízben beszélt arról, hogy a bucuresti angol követtől is kapott figyelmeztetést. Az angol követ óvta őt, hogy vigyázzon magára, mert meg akarják mérgezni.

Uj könyv!
P. Trefán Leonárd:
Mosolygó tájak
A kiváló hítszonok és író művészi írásainak legújabb gyűjteménye. Ára 50 lei és 15 lei portó.
Kapható könyvosztályunknál.

A román-magyar új kereskedelmi egyezmény jó kilátásai

Tizennyolcezer vasúti kocsi lúzifa megy Magyarországra. Tatarescu miniszterelnök biztató nyilatkozata

Bucuresti. Saját tud. A román-magyar megegyezésről, amelyet a napokban ratificálásra álló leimennyiségek nem feleltetnek meg, rövid néhány hónap múlva az áruforgalomban komoly nehézségek és zökkenők mutatkoztak.

Az egyik nehézség adminisztratív természetű volt. A két ország nemzeti bankjánál az adminisztratív lebonyolítás tempója lényegesen eltért egymástól, ami miatt a rendelkezésre álló leimennyiségek nem feleltek meg a másik oldalon szükséges pengőmennyiségeknek s ebből a szokásos felár körül támadtak zavarok.

Volt még egy komoly nehézség. A szerződésben ugyanis Magyarország kötelezettséget vállalt arra, hogy az átvételre kerülő petroleummennyiség értékének 30 százalékát nemes valutában hocsátja rendelkezésre. Ennek a nemes devizának az átadása és átvétele körül

voltak azonban a két nemzeti bank közötti különbségek, úgyhogy volt időpont, mikor a petroleumkivitel a nehézségek miatt majdnem egészen fennakadt.

Az új fizetési egyezmény kezdő időpontja április 1-e volt. S a szerződés kimondta, hogy április elseje előtt létrejött kivitt csak ugyanezen időpont előtt létrejött behozattal lehet kiegyenlíteni, ami a lebonyolítás rendszerének elviselhetetlen megmerevítésével járt.

Végül egyre több panasz volt amiatt, hogy a behozattal kontingensek megállapítása körül az illetékes román hatóságok bizonyos szűkkeblűséget tanúsítottak a magyar származású árukkal szemben.

Annak ellenére, hogy ennyi nehézség állt az áruforgalom útjába, az augusztusi tárgyalásokat mégis inkább a fakérdés tett szükségessé, aminek magyarázata az, hogy Magyarország téli tüzfiaállítására augusztus és szeptember hónapokban történik meg s még ezekben a hetekben ke-

lett sőt keríteni a Magyarországra történő tüzfiaállításra.

Az új megállapodás az előbb említett s inkább technikai jellegű nehézségek megszüntetését lehetővé teszi s a Magyarországra irányuló román tüzfia-

A toledoai alcazar fölött megjelentek a főlpszabadítást hirdető repülőgépek

A spanyol vörös hormány elszökteti az országos jegybank aranykészletét. Merényletet kíséreltek meg Mola tábornok ellen

Teneriffából jelentik: A toledoai alcazar fölött a nemzeti csapatok több nagy repülőgépe jelent meg. A gépekről rőpcedulákat dobtak le a főlpségekkel a biztatással, hogy negyvennyolc órában belül megkezdődik az utolsó támadás és elérkezik az ő felszabadulásuk ideje.

Párizsból jelentik: Az Agence Radio megbízható forrásból szerzett értesülése alapján közli, hogy a spanyol jegybank aranykészletét Madridból Cartagenába szállították.

A madridi kormány számol Madrid közeli elestével és nem akarja, hogy

kivitel számára is új lehetőségeket nyit.

Ez a tüzfiaállítás a múlt évben körülbelül 12.000 vagon volt, az új szerződés értelmében azonban előreláthatólag 18.000 vagon lesz.

Gazdasági körök úgy ítélik Romániában, mint általában Magyarországon, általában a forgalom megélénkülését várják az új egyezmény életbe lépésétől és végrehajtásától. Erre a bizakodásnak a legbiztosabb bizonyítékát Tatarescu miniszterelnöknek a parlamentközi kereskedelmi konferencia alkalmával Bucurestiben időző magyar küldöttség előtt tett egyik kijelentése Ezáltal a román kormány mindent meg akar tenni a két ország közötti gazdasági kapcsolatok szorosabbá tételére s a most megkötött egyezmény olyan gyakorlati végrehajtására, hogy az mind a két fél érdekei szempontjából kielégítő legyen.

J. B.

az ország aranykészlete a nemzeti csapatok kezére kerüljön.

A madridi kormány újabb felhívást intézett a spanyol néphez, hogy mindenki szívesen a kormány zászló alá, mert elérkezett a döntő harcok ideje.

Párizsból jelentik: A Figaro értesülése szerint Mola tábornok ellen egy ismeretlen külföldi állampolgár merényletet követett el. A merénylet nemzetiségét mindeztideig nem sikerült megállapítani.

A Népszövetség határozata két táborba szakítja Európát

A francia és angol lapok idegesen irnak az abesszinügyben történt fordulatról

Párizsból jelentik: A Journal azt írja, hogy Litvinov megtorpedózta a Népszövetséget. Az olasz kormány az a megsértése

valósággal kitaszította Olaszországot a Népszövetségből.

Az Excelsior szerint a Szovjet nagy gondot készített elő a genfi határozatot, mert igen fontos érdeke volt az, hogy lehetővé tegye a locarno-i értekezletet.

A Petit Parisiennek az a véleménye, hogy a Népszövetség olyan végzetes hibát követett el, amely két táborra szakítja Európát.

Londonból jelentik: A Reuter-iroda közlése szerint

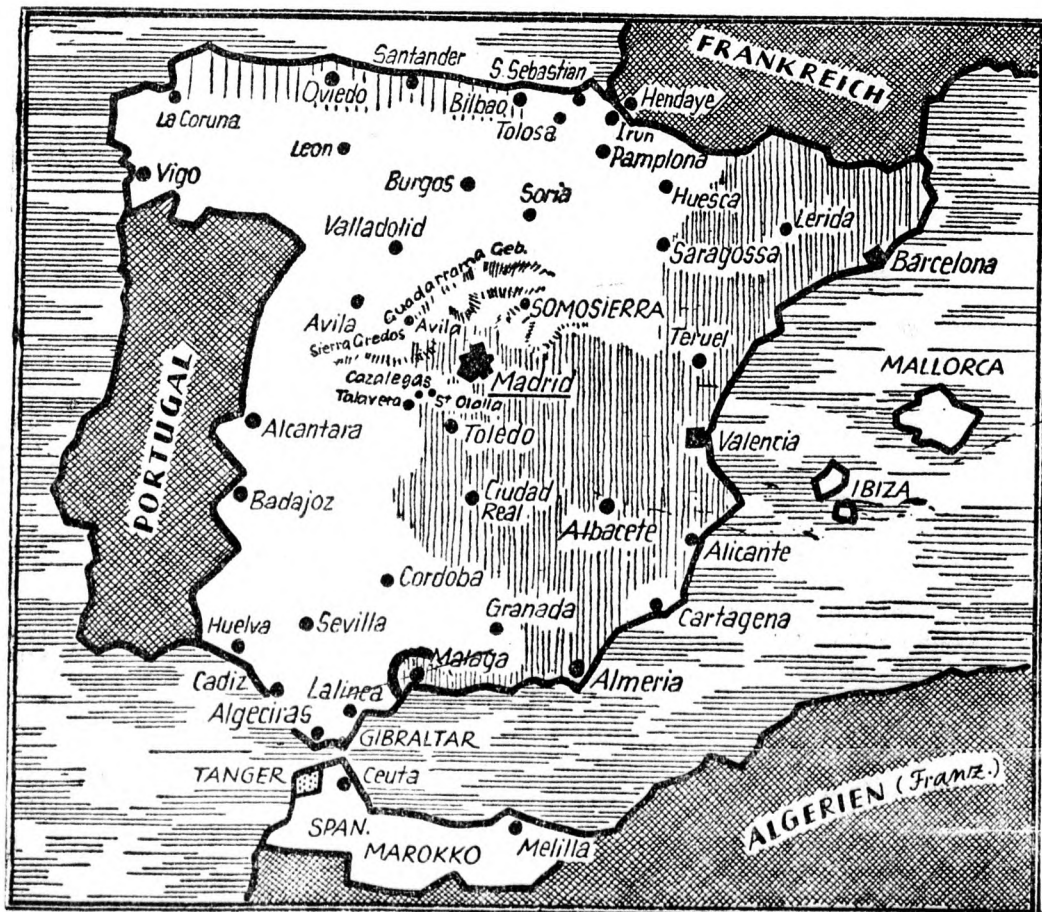
a genfi határozat nem egyéb, mint komédia.

Hogy az abesszin kiki dőttek teljes jogú tagjai legyenek a közgyűlésnek, anélkül, hogy abban valami hasznuk is lenne, komolytalan eredmény. A Times szerint a Népszövetség határozata magukat az abesszin kiküldötteket lepte meg legjobban, akik udvarias kitessekelést vártak.

Román katonai küldöttség utazik Lengyelországba

Bucuresti. Saját tud. Samsonovici vezérkari tábornok október hónapban egy román katonai küldöttség élén Varsóba utazik, ahol látogatást tesz a lengyel vezérkari főnöknel.

Neurath Budapestről hazautazott. Budapestről jelentik: Neurath német külügyminiszter csütörtökön reggel Budapestről visszautazott Berlinbe. A repülőtérről kikerült Apor Gábor báró, a külügyminiszter állandó helyettese, Bárczy államtitkár és Mackensen budapesti német követ. A repülőgép pontosan kilenc órakor indult el Neurathtal, aki elutazása előtt meglepetésszerűen emlékezett meg budapesti tartózkodásáról.

A spanyol polgárháború állása: a vonalas rész a vörösöket jelzi.

Egy „úszóváros” életéből

(2)

Jelző: **Aubermann Péter**

A tengeri utazásnak van azonban kellemtelen oldala is. Borult, viharos időben, amikor a tenger bosszús arcot vág s hánykolódik, mint nyugtalan, ideges alvó, az ember gyomra egyszer csak elkezd kóvályogni, étvágya megcsappan, szédül és hányási ingerek kínozzák. Ilyenkor megteelik az orvosi rendelők s amikor nyílik az ajtó, az orvos már nyúl az orvosság után, mielőtt a beteg kipanaszkodná magát. „Vasano”-t vagy „belladonna”-t ad, de ezeknek roppant gyenge a hatása, mert igen csekély adagban tartalmazzák a gyógyszert. Nagyobb adagokat nem mernek készíteni, mert attól tartanak, hogy a gyenge szervezetre halálos kimenetelű lehet. Csak a tengeri betegség után került a kezembe egy csikágói folyóirat cikke a tengeri betegség leküzdéséről. Talán nem lesz felesleges egy néhány részletet elmondani. Ha valamelyik kedves olvasóm háborgó tengerre kerül, bizonyára jó hasznát fogja venni. Általában többféle típusa van a tengeri utasoknak. Van aki sohasem kapja meg, vagy ha megkapja, egyhamar megszokja, de olyan is akad, aki ha százszor utazik, százszor kapja meg. Tény az, aki igazán végigszenvedte ezt a bajt, szívesen meghoz minden áldozatot, még ha egy kis pénzbe is kerül. Mindenekelőtt a gyakran fellépő bélrenyheség megelőzésére kitűnő szolgálatot tesz a szőlő, narancs és limonádé. Ajánlatos néhány szelet narancsot jég hideg vízbe facsarni és ebbe szőlőcukrot tenni. Akik sokat utaztak, számtalan módját ismerik a védekezésnek. Egyesek hanyat fekösznek, mások bekötik szemüket vagy vattát dugnak a fülükbe. Egy nagyon rokonszenves tanács, hogy nem szabad elmulasztani a sok evést, különösen a zsíros táplálkozást. A fiatalság bizonyára lelkesen karolja fel a gyógyulásnak különös, de kedvelt módját: a táncolást. A tánc ugyanis hozzájárul a hajóringás okozta rosszullét kiegyenlítéséhez. A tánc csodálatos hatására először hajón utazó orvosok és orvosnővendékek jöttek rá. 1925-ben a Földközi tengeren kitört vad vihar ide-oda dobálta a hajóikat, mint valami dióhéjat. De minél jobban dühöngött a tenger, annál féktelenebbül lejtették a legkülönbözőbb táncokat. Azt mesélik, hogy soha ilyen jótékony hatása nem volt a táncolásnak. Ha valakinek nincs kedve vagy nem tud táncolni, leküzdheti a bajt, ha mozdulatait a hajó mozgásához szabja. Lassan és mélyen belélegzeni, amikor a hajó emelkedik és kilélegzeni, amikor süllyed. A mély lélegzés „kordában” tartja a rekeszizmot, amely a tengeri betegség keletkezésekor főbenjáró szerepet játszik.

Hogy azonban esetleges nagyobb baj: tűz vagy süllyedés esetén tisztában legyünk, hogy mihez tartjuk magunkat, kétszer is próbálgatni kell résztvennünk. Veszély esetén, amikor riadót fújnak, elsősorban a személynézetnek kell a kijelölt helyét elfoglalnia, hogy a pánik okozta zavaron úrrá lehessen és a mentési munkálatokat villámgyorsan lebonyolíthassa. Az orvos és ápolók gondoskodnak a betegek elszállításáról. A matrózok leoldják a mentőcsónakokat, a tiszték ügyelnek arra, hogy ki-ki a neki beosztott csónakba szálljon. Markos legények elállják és lezárják a kijáratokat, ha kíméletlen erőszakoskodásig fajulna el a tolongás. Két pincér a vészharangokat kongatja, egy masinista meg a szirénákat szólaltatja

Katona Jenő:

Az aszfalt apostala

Egy nagy életnek, helyesebben szólva egy nagy életprogramnak rajza Sonnen-schein, Berlin híres apostoláé. Az egyház szociális arcának apológiája ez a könyv.

Ára 35 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunknál

meg, a szakácsok lezárják a konyhát. A rádióleadó vezetője szétröpti a szélrózsa minden irányába az „S. O. S.” jeleket, ha pedig éjjel történik a szerencsétlenség, akkor ezenkívül magasröptű rakétákat lönek a levegőbe. Az utasok kötelesek felvenni a parafával kitömött úszómellényt, amelynek zsinórjait szorosan összekötik. A mentőcsónakokban állandóan kétszersültet és friss vizet kell tartani. Az előírt óvintézkedéseket időről-időre szakbizottságok vizsgálják felül.

Az „úszóváros” gyomrában

Érdekes látványt nyújt a hajó gépháza. A rendkívül tágas helyiségben keskeny lépcsőkön lehet közlekedni. A dugattyúk, emeltyűk, lökegyűrték és a tébolyító ütemben forgó kerekek zajában az ember nem hallja saját hangját. A padló és a gépek feltűnően tiszták, ami az olajfűtésnek köszönhető. A motorok kifejtette kolosszális erőt két hosszú henger veszi át, amelyek háromágú hajócsavarban végeznek. Még a parancsnoki hídon mutattak egy tengeri térképet, ami nem áll egyébből, mint karton lapon teleírt számokból. A számok a tenger mélységét jelzik. Adott esetben igen előnyös lehet komplikált szerkezettel mérni a tenger mélységét. Amikor a nagy hajók a szárazföldre közelednek, nehézség nélkül kerülhetik el a zátonyokat. Középre kötött műszámmal helyett a parancsnoki hídon egyszerűen megnyomnak egy gombot és erre a hajó fenekén egy kalapács erős hangot üt meg, amely lehatolva a vízbe, visszautódik a tenger fenekéről. A hang visszatérésének idejéből — így magyarázta az ügyeletes tiszt — számítja ki a gép a víz mélységét s ezt egy skálán végigcsúszó villanyszikra jelzi. — A tájékozódást előmozdítja a mágnesű megbízhatóságát messze felülmúló u. n. „Kreisel-kompass”, amely percenként 20.000 körforgást végez. De mit csinál a hajó, ha sűrű ködbe kerül? Nem kell-e tartania öszeűtközéstől, vagy eltévedéstől? Ilyenkor minden öt-tíz percen dudál. Nagy segítségére vannak a kikötői rádióleadók. Akinek van rádiókészüléke tapasztalhatja, hogy ha az antennája irányát változtatja, akkor ugyanannak az állomásnak az adását gyengébben, illetőleg erősebben foghatja. A hajó felvevőkészüléke is erősebben vagy gyengébben kapja az ismert hullámhosszt, aszerint lehet aztán megállapítani, hogy milyen szöveget képez az állomásokkal és a hajó a ködös tengernek melyik zónájában halad.

A leadóállomást az utasok sörgönyök közvetítésére használhatják fel. A rádióávirat díja nem drágul a távolsággal. Üzleti ügyeit bonyolítja le az otthonától távollevő utas, családjával értekezhet, közölheti vele az út minden egyes fázisát. Kívánságára egy kis felülfizetéssel díszes távirati lapon kézbesítik a küldött üzenetet.

Vessünk még néhány pillanást a hajó alsó berendezésére. Hatalmas víztartányok tekintélyes helyet foglalnak el. A mosdótermekben falragasz arra kéri az utasokat, hogy ne pazarolják a vizet, mert csak bizonyos mennyiséget képes szállítani a hajó egyik kikötőtől a másikig. Egy kissé paradoxonként hat ez, hisz az ember egyebet se lát, mint mérhetetlen víztömeget s mégis követelik a vízzel való takarékoskodást. Igen, ez azért van, mert a tengeri víz nagyon haszontalan portéka, legföljebb fürdeni lehet benne, akkor is, ha az ember nem használ speciális szappant, a haja összeragad, mintha csírfával volna bekenve és megmerevedik, mint a drót. Még a gépkazánokhoz sem jó az egyszerű tengeri víz. Ha nem desztillálnák, a sok sólerakódás teljesen alkalmatlanná tenné. A mostani manapság elektromos mosógépek vizzik, régente a mosás sok munkát adott a hajónak és valóságos fehérneműhegyeket kellett magukkal vinniök. A víznek végül még egy utolsó szerepe jut a jéggyártásnál. Az

élelmiszerek hűtőkamrái elengedhetetlenül megkívánják az állandó jégutánpótlást. A hajó fenekét végül még egy csomó homok tölti ki. Ha árut szállítanak, akkor lapátoló gépekkel kiemelik a homokot. A nagy megterhelés azért szükséges, hogy a hajó hét-kilenc méter mélységre süllyedjen, ellenkező esetben könnyen felbillenne. Ki gondolt volna arra, hogy nem elég egy hajónak 14.000 tonnás súlya, hanem még ezen felül alaposan meg kell terhelni. Mielőtt körsétánk befejezéséhez érünk, elhaladunk a dohánytőzsde, a Fundbureau és a fényképész műterme mellett. Az előbbiben bejelentődök az elveszett és megtalált tárgyak, az utóbbi az amatőrök kedvenc találkozási helye. Aki ugyanis nagyon kíváncsi, hogyan sikerültek a legfrissebb felvételei, az itt helyben elkészíttetheti.

Ami hiányzik a hajóról

Meg volt tehát hajónkon egy modern város majdnem minden jellegzetessége: nyüzsgése, élénksége, szórakozásai, egészségügyi és luxuserendezései, adminisztrációja, üzletei, kórháza, munkálkodó és szórakozó osztályai. De hiányzott róla a rendőrség, adóhivatal, a törvénytörők és a rossz szomszédok. Az emberek otthon hagyták kellemetlen ügyeiket. A hiányzó nem mérték végig gyilkos pillantásukkal megszorult adósaikat, az örökké nyakatekert szövegű paragrafusokkal bajlódo és peres aktákba temetkező ügyvédek sokkal kellemesebb teendővel foglalták le idejüket. A létért való harc elcsitult s a társadalmi válaszfalak maguktól omlottak le, hisz a hálófülkékben kívül minden közös volt a 900 utas számára. Mindenki igyekezett udvarias gentleman lenni, még a személyzetet szemben is. Igen, az emberek ki voltak tépve a napi gondok, a kellemetlen bosszúságok harapófogói közül. Beszédesekké váltak azok is, akik otthon talán legfőbbnyire mogorván hallgatnak. Akik eddig hivatalos teendők közepette gyanúsán vették tekintetüket embertársaik arcába, azoknak a szeme most játszi szivárvány színekben csillogott. Kiléptek a hideg tartózkodás feszes vigyázásából és közlékenyek, kedvesek lettek. A pihenés édessége, szabadság boldog érzése lesímitotta arcukról a barázdákat. A nők mozdulatai kecsesebbek, rugalmasabbak voltak, kacagásuk pedig csengőbben hatott. Sokan örültek, hogy legalább egy pár hétre kiléphetek a hétköznapi menetelés zárt falanszából, egy kis időre elhagyhatták a tömegek poros országútját és megadatott nekik az a szerencse, hogy messzefekvő idegen országok igéző szépségű tájait beportyázhatták. Ez a meglegedett, jótékony halású hangulat volt az „úszó város” életében a legbecsebb érték. Talán igaza van a költőnek, hogy csak az utazás az igazi élet, hisz az élet sem egyéb, mint utazás.

(Vége.)

Aktuális orvosi könyv, mely mindenkit érdekel!

Mindenki réme az elhízás, amely nemcsak kellemetlen, de sokféle betegség előidézője. A polvtelen, laikusok által ajánlott fogyókúrák csak egészséget veszélyeztetik. A legújabb orvosi tudomány alapján írta dr. Lukács Pál szakorvos

Az elhízás és a soványító gyógyeljárások

cimű könyv

Ara 95 lei és portó.

Kivonat a gazdag tartalomjegyzékből: A normális emberi test. — A belső szekréció. — Az anyag- és energiaforgalom. — Az elhízás létrejötte. — Az elhízás külső formái. — Az elhízás okozta belső elváltozások. — A szív és a tüdő idegrendszer. — Az elhízás különleges tüneteinek. — Tüdő. — Emésztőszervek. — Pajzsmirigy. — Miért hizunk? Miért fogyunk? — Az elhízás megelőzése. — Az elhízás gyógykezelése. — Táplálkozás. — A fogyás módjai. — A diétás fogyasztsási módszerek. — Ivókúrák. — Fogyasztás izommunka által. — Vizgyógyászati eljárások, stb., stb.

Kapható a:

MAGYAR LAPOK KÖNYVOSZTÁLYBAN

Oradeán, Strada Regală, Carol II. No. 5.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hattól tíz óráig: Egész évre 900, félévre 400 negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037, Telefon: 37.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **Dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvényünk meg és nem adunk vissza. Csakis válaszbelételes magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Továbbra is enyhe idő marad. Délnyugati szél, Némely helyen eső.

GYÁRFÁS ELEMÉR NYILATKOZATA AZ ISKOLABEIRATKOZÁSOK ÜGYÉBEN. Bucuresti. Saját tud. A felekezeti iskolákba való beiratkozások ügyében Gyárfás Elemér szenátor ma röviden nyilatkozott munkatársunknak. Gyárfás Elemér kijelentette, hogy mindezeknek a kérdéseknek a legelőször elintézésére hosszabb időt vesz igénybe és egyes esetekben helyszíni vizsgálatra is szükség van. Az eddig beírt gyermekeket a felekezeti iskolák vezetői törvényesen megtarthatják s ha a szülők mégis büntetést vetnek ki, az ügyeket a Magyar Párt, amennyiben lehetséges, elintézi.

Zürichi zárlat. Párizs 20.21 háromnegyed, London 15.56 háromnegyed, Newyork 307.12, Brüsszel 51.87 fél, Milánó 24.15, Amsterdam 207.70, Berlin 123.30, Bécs — schilling 56.70, Prága 12.68, Varsó 57.80, Belgrád 700.

Oradeai magántörzsgalomb: búza 390—400, rozs 260—270, zab 260, árpa 280, szemes ujtengeri 200, csöves tengeri 130—140 lei.

Satu-Marei piac: búza 405—410, rozs 260—270, zab 240—250, ó-tengeri 310—320, új-tengeri 220—225, árpa 280—285, napraforgó 340—345.

Banati gabonapiac: búza 415—420, tengeri 300, zab 260, takarmányárpa 260, tavaszi árpa 290, korpa 230, muharmag 380, napraforgómag 400, kismalmi liszt (30—70-es) zsákkal 160, nagymalmi liszt 780 lei.

A bolsevizmus egyházi áldozatai. Egy Varsóban megjelenő orosz újság jelenti, hogy a moszkvai belügyi népbiztosság statisztikai adatai szerint a szovjet 18 éves uralma alatt a különböző koncentrációs táborokban 42.800 egyházi személy pusztult el. Ugyancsak a belügyi komisszáriátus állapítja meg, hogy a szovjet köztársaság területén jelenleg még 1200 egyházi személy él.

Jugoszláv és cseh-szlovák frontarcok érkeznek Romániába. Bucuresti. Saját tud. Ma Bucurestibe érkezik a volt jugoszláv frontarcok egy csoportja, akik a világháborúban Dobruzsában harcoltak a román hadsereg egységével együtt. Velük jön egy jugoszláv és egy cseh-szlovák tényleges tisztí küldöttség is, hogy résztvegyenek a dobruzsai harcok húszéves fordulóján a fővárosban és Dobruzsában rendezendő ünnepeken.

A satumarei kerületi kiállítás aranyérmét nyert kiállító. A satumarei kerületi kiállítás nyertesének névsorát pár nap előtt közöltük. A névsorból tévedésből kimaradt két nyertes Grabovszky József és Hajnal Gábor seini faiskola tulajdonosok neve, akiket aranyéremmel tüntetett ki a kiállítás zsürije.

Megszűnt Magyar Kaszinó. Tg.-Muresről jelentik: A nagy multia visszatekintő dumbravenii Magyar Kaszinót máról holnapra elvesztette a város magyar társadalmá. A Kaszinó vezetését az utóbbi időkben dr. Szabó Alajos törvényszéki bíró vette át, aki húsz román tagot vett fel, akik újabb tagokat hoztak és a román tagok száma meghaladta a magyarokét. Amikor ötlet többen voltak, kijelentették, hogy a Kaszinó a többségé. A magyarság pert adott be a törvényszékhez, de eredménytelenül, mert a bíróság a román tagoknak ítélte a Kaszinó tulajdonjogát azzal az indoklással, hogy a többség az intézmények tulajdonjogát is magában foglalja. Ennek az ítéletnek alapján a négyszázezer lejt érő épületet elvették. A Kaszinó 2500 magyar konvett bezárták a szekrényekbe s kijelentették, hogy nem használhatók. A város magyarságának egyetlen kulturális központja ezzel megszűnt.

A Kinába induló ferencesrendi misszionárius páter utiköltsége javára kiadóhivatalunkhoz befizettek: Gyuricza Antal Oradea 50 lejt, R. Gy. Oradea 60 lejt. Rendelési helyére juttattuk.

A satumarei kereskedelmi társulat segélyben részesíti az önhibájukon kívül tönkrement kereskedőket. Satu-Mare. Saját tud. A satumarei kereskedelmi társulat elhatározta, hogy október elsejétől kezdve állandó segélyben részesíti az önhibájukon kívül tönkrement kereskedőket. Elhatározta továbbá a vezetőség, hogy az egyik biztosító intézettel megalakítja a kereskedők temetkezési egyesületét, ahonnan a tagok elhalálozása esetén a családnak nagyobb összegű segélyt folyósítanak.

Tizenhét francia képviselő érkezik Budapestre. Budapestről jelentik: A Magyar Külügyi Társaság meghívására a francia kamara 18 képviselője érkezik csütörtökön éjjel Budapestre családjaikkal együtt, hogy néhány napon keresztül érintkezésbe lépjenek a magyar politikai és gazdasági élet vezetőivel.

Katolikus estély Braşovban. A Szent Ferenc II. Rendje október 4-én a CFR Vasutak Otthonban jótékony célú műkedvelői színlelőadást rendez, amely alkalommal színre kerül Pailler Vilmos „Két anya” c. 4 felvonásos érdekes színműve a következő katolikus műkedvelők közreműködésével: Wenrich Etelka, Lay Piroška, Szabó Anca, Kovács Böske, Szalacssek Margit, Gyöngyössi Irma, Pollen Róza, Szabó Piroška, Krisztián Hanni, Pataki Piroška, Miklós Boriska, Kelemen Irén, Malatinszky Erzsébet, Szlecsán Antal, Szlecsán Lajos. Megnyitó beszédet mond: P. dr. Vitéz Berard plébános. A nagyszabásúnak ígérkező előadásra a jegyek előre válthatók naponta délután 6—8 óra között a III. rendi otthonban, Szent János-u. 19. (Zárdaépület.)

A „romboló banda” fenyegetése. Bucuresti. Saját tud. Calmic Ghinsberg constanzai ügyvéd levelet kapott, amelyben „Banda distru”, vagyis „romboló banda” aláírással ismeretlenek, arra szólítják fel, hogy a tengerparton megjelölt helyen egy kórákásban bizonyos időben helyezzen el 5000 lejt, mert ha ezt nem teszi, vagy a rendőrséget értesíti, életével lakol. Ghinsberg ügyvéd fejlelmentést tett a rendőrségen s aztán úres borítékot helyezett el a megjelölt helyen. A rendőrség lesben állt és letartóztatott egy Jorja Roman nevű 18 éves fiatalembert, aki az üres borítékot a kórákásból kiemelte. Azt a magyarázatot adta, hogy reménytelenül szerelmes egy bucuresti lányba és elhatározta, hogy öngyilkos lesz, de előbb még valami szép ajándékot akart küldeni szerelmének s ezért tett kísérletet Ghinsberg ügyvédre.

Pókok tömege rohanta meg Hollandiát. Amsterdamból jelentik: Hollandiának a német határ mentén levő területein, amelyeknek dús termőföldjeit nemrégiben sáskajárás és rengeteg patkányhad pusztította, most egy olyan fajta pók milliói lepték el, amelyet ezen a vidéken eddig nem ismertek. Rugendam városában türehetatlenné vált az élet a pókok miatt, amelyek mindent eltelek, nyüzsgönek a házakban, a templomokban, hihetetlenül elszaporodtak a kisköztökből horgonyzó hajókon, de leginkább a mezőgazdasági kulturákat árasztották el. A nép és a hatóságok tanácstalanul állanak ezzel a csapással szemben, amelynek nagyságáról képet lehet alkotni abból, hogy Rugendamban az utcai lámpásokat úgy beborították a pókok milliói, hogy csaknem teljes sötétség van és ugyanez a helyzet azon a környéken más helységeken is.

A mohamedánok Európában. A Balkán-félszigeten és Kelet-Európában (Oroszországot kizárva) körülbelül 3 millió mohamedán él. A legnagyobb számban Jugoszláviában találhatók és pedig Bosznia és Hercegovina, Montenegró és Macedónia tartományokban, ahol létszámuk 1.337.680-at tesz ki. Végleges egyházi szervezeteik 1930-ból datálódik. A jugoszláv kormány államsegélyben részesíti őket, úgyhogy nagy iskola-hálózatot tartanak fenn, sőt saját külön egyetemük is van. Albániában a királyi család s a lakosság 60 százaléka a mohamedán valláshoz tartozik. Bulgáriában a lakosság 11 százalékát teszik ki és összesen 750 ezren vannak. Itt több mohamedán újság is jelenik meg és a legutolsó parlamentben 10 mohamedán vallású képviselő ült. Romániában 200 ezer a mohamedán alattvalók száma, akik majdnem egyetemlegesen Dobrogeában laknak. Görögországban a kölcsönös kivándorlás és kicserélés folytán a mohamedánok száma igen megröppant s ma már mindössze 140 ezret tesz ki. A középeurópai államok közül Magyarország és Lengyelország rendelkezik még némi. de számba alig vehető mohamedán lakossággal.

Panasz a postai kézbesítés ellen

Előfizetőink Sánzieni (jud. Treiscaune) községből panaszkodnak a rendetlen postai kézbesítés miatt. Irják, hogy nagy késéssel kapják a lapunkat, a „Magyar Lapok”-at és igen gyakori a teljes kimaradás.

Azonnali és erélyes intervenciót kérünk az illetékes postahivatal részéről.

Az idei könyvpiac legszebb kiállítású magyar könyve:

Jánosi József S. J.:

MÁRIA

Egészen újszerű, óriási érdeklétségre alkalmas tárgyalása az u. n. mariológia kérdéseinek. Molnár C. Pál huszonkét fametszetével.

Ara 130 lei és 15 lei portó.

Kapható: könyvosztályunknál.

Vérvád pör Angliában. Londonból jelentik: Szeptember 18-án kezdődött meg a legfelsőbb angol bíróság előtt az első angol vérvád-pör. Az eljárás hivatalból indult meg a „The Fascist” című folyóirat ellen, amely az angol országos fasiszta párt, az „Imperial Fascist League” hivatalos közlönye. A lap szerkesztője az 57 éves Arnold Spencer Leese, kiadója pedig Walter Whitehead. A vádirat lázító tartalmu rágalmak közlése címén emel vádat a szerkesztő és lapkiadó ellen, mert zsidó ellenes cikkeiben vérvádakat gyanúsítottak az ország zsidóságát. A vádirat hangsúlyozza, hogy Angliában ezáltal először tettek kísérletet, hogy a vérvád hitét terjeszessék és példás ítéletet kért olyan emberek ellen, akik Angliában a zsidó gyűlöletet terjesztetni akarják. A vádirat hat pontja a következő: 1. Öfelsége zsidóhíttű állampolgárai ellen rágalmozó nyilatkozatok tett közzé, azzal a rossz szándékkal, hogy közzöztük és a nemzsidó állampolgárok között rosszindulatú hangulatot keltsen. 2. Hogy öfelsége érzületet ébresszen fel a lakosság között. 3. Hogy barátságtalan szellemet teremtsen. 4. Hogy lebecsülésre biztassa a zsidókkal szemben a lakosságot. 5. A Fascist című lapot főlháborító és rágalmozó tartalmu cikkeivel töltötte meg, amely ellentmond az angol társadalmi szokásoknak és törvényeknek. 6. Napvilágra engedte a lap július 4-iki számát és ezzel a hivatalos közlemény ellen vétett. A vádat Sir Donald Somervell állami ügyvéd képviseli, aki mellett Eustace Fulton az állami rendőrség jogi képviselője támogatja a vád álláspontját. Az állami ügyvéd rámutatott arra, hogy a sajtószabadság fogalma ellentmond a nemzetiségek elleni igazgatásnak. Kritikát lehet gyakorolni angolok, zsidók, skótok vagy irek fölött, a törvény azonban szigorúan megállapította a határokat a kritikai szabadság és igazság között. Az írás- és szólás-zabadság jogainak változatlan biztosítása és fenntartása mellett az angol társadalom további érdekeiről beszélni kell, mert ki kell küszöbölni a közéletünkben olyan jelenségeket, melyek megakartják dönteni azt az igazságot, hogy ez azon társadalomnak vagyunk a tagjai. A tárgyalást ezután néhány napra elhalasztották.

Megjelent a Jó Barát! Tetszetős új címlappal nak első száma. A kitünően szerkesztett ifjúsági jelent meg a Jó Barát tizenkettedik évfolyamafolyóirat nemcsak külsejében újult meg, hanem tartalmában is. — A tartalmából megemlítjük még az alábbiakat: Rózsa József: Felelősséget. Révai József dr., A nagydíák szabadságharca (könyvajánlás). — Mátrai Béla: Az ótkarika jegyében (beszámoló a XI. berlini olimpiai játékokról). — Ifj. Xántus János: A forrongó Hispánia. Szalay Mátyás, Lelki könyv (könyvajánlás). — Málnási Géza dr: Fiúk a sorompóban (beszámoló a braşovi IV. nemzeti nagytororról). — Dávid László dr: Mi történt Cotroceniben? — Bálint József: Felhívás a Kat. Népszövetségi Legényegységekhez. Mit akar a Kat. Népszövetségi Legényegységek? A Przes üzenete (Iskolakezdeés — Krisztussal). — Cserkészrovat. (Hírek. Az örsvezetés útjain. Gyakorlati cserkészélet. Hasznos tudnivalók). — A mafekingizi fiúk (folyt. reg.) — Fejtörő. — Ilyés Sándor: Jó szélet. — A „Fakadó rügyek” rovatban Sztupka J. Tibor: „A kakas” című humoros diáktörténete szerepel. A Jó Barát megjelenik minden hónap 15-én. Előfizetési ára egész évre 120 lejt. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Római katolikus Főszeminárium, Str. Kogalniceanu 2.

AZ AUSZTRIA ELLENI VÉGLEGES MAGYAR VÁLOGATOTT. Budapestről jelentik: Dietze Károly, magyar szövetségi kapitány szerdán este hozta hivatalosan nyilvánosságra a vasárnap Ausztria ellen kiálló magyar válogatott csapat összeállítását. A csapat a következő: Szabó — Polgár. Fekete — Seres, Szücs, Lázár — Sas, Vincze, Cseh, Toldi, Tükös. Tartalékok: Pálincás. Kocsis, Bír.

A vakbélgyulladás veszélye elleni védekezés egyik hatásos módszere abban áll, hogy az ember a beleit hetenként legalább egyszer a természetes „Ferenc József” keserűvízzel — reggel éhgyomorra egy pohárral — alaposan kitisztítja. Az orvosok ajánlják.

Egy villanszerelő gyanus halála. Tg.-Mures. Saját tud. Az oradeai származású Gábor János villanszerelő eltűnt a pár nap mulva akadtak rá a holttestére a villany turbina árkanak vizében. Fején sérülések nyoma látszott. A boncolás nem tudta megállapítani, hogy a fején lévő sérüléseket a vízben kapta-e vagy bűntény történt. A rendőrség Gábor két munkástársát kihallgatása után, őrizetbe vette.

Elfogták a leihamisító banda valamennyi tagját. Budapestről jelentik: A főkapitányság közölte a romániai rendőrséggel azoknak a román állampolgároknak a névsorát, akik részt vettek a satumarei Moskovics-féle 20 leies hamisításában. A bucu-resti rendőrségről megérkezett a válasz, hogy a pénzhamisító társaság valamennyi tagját elfogták.

Két új világrekord. Istanbulból jelentik: Pecqueux francia kerékpárversenyző az ezer méteres távolságon százhuszonöt másodperccel új világrekordot állított fel. — Newyorkból jelentik, hogy Jankins gépkocsiversenyző megdöntötte a huszonnégyszáz kilométeres, mert átlagos gyorsaságban 247 kilométert és 300 métert tett meg.

Francia hajó vörös zászló alatt. Buenos Airesből jelentik: A nyílt tengerről több hajó rádiójelentésben közli, hogy a Belle Isle francia gőzös vörös zászló alatt fut. A hajó legénysége fellázadt, foglyul ejtette a tisztet és főárbócára kitűzte a vörös lobogót.

Leelőzte barátját a galambjáért egy 13 éves fiú. Clujról jelentik: A Bulgária-telepen a 13 éves Lázár Emil ismétlőpisztollyal rálőtt barátjára a 18 éves Tóth Miklósról, aki súlyos sérüléssel a klinika sebészeti osztályán fekszik. A kis Lázár-gyereket szelíd, jóra való kisfiúnak ismerték a környéken. A hatodik elembe járt és okos fiú is volt, de szeretett más dolgokkal foglalkozni. Lakásuknak padlásán minden elképzelhető öszegyűjtött, szerszámot, játékot és ezerféle más eszközt és valószínűleg ennek a lomtárnak a halmazából került elő a töltött revolver is, ami a tragédiát okozta. Tóth Miklós elég fejletlen fiú. Öt évvel idősebb Lázárnál, de ugyanakkorának néz ki, mint a barátja. Mesterséget nem tanult, de legutóbb napszamos munkába járt a kőművesekhez. Nekí is volt szenvedélye: Galambtenyésztéssel foglalkozott. Lázár Emil megirigyelte idősebb barátjától, akét fejletlen testalkata miatt nem sokra becsült, szép galambjait és csalogatni kezdte őket buzával, hogy átrepüljenek az ő udvarába. Tóth Miklósnak a sok galamb között volt egy kedvence is. A kis Lázárnak szintén megtetszett ez a galamb. Nem egyszer csalogatta át a galambot az udvarába, amikor azonban Tóth visszakérte kedvencét visszavonta. Néhány nappal ezelőtt aztán eltűnt a galamb. Lázár Emil nem akart tudni róla. Tóth Miklós kereste a galambját és végül megtudta, hogy azt a kis Lázár vitte el és eladta, vagy elcserélte valamelyik barátjával, szerszámokért, talán éppen a revolverért. A Tóth fiú a kis Lázár barátai segítségével alaposan elverte. Aztán elverte másodszer. Az este pedig megint eláludni kezdtek Lázárék szomszédos kapuja alatt a Fibrici-utcában Tóth Miklós barátai. A Lázár fiú bátran lépett ki az ajtón. A többiek elenségesen közeledtek felé, de Lázár dühösen kiáltott, hogy ne merjen senki hozzányúlni. Tóth tette meg az első lépést Lázár felé. Lázár Emil a zsebéhez kapott, valami fekete tárgy villant ki a kezéből, aztán egy dörrenés hallatszott, egy éles kiáltás, a szomszédok ijedten rohantak ki lakásukból. Tóth Miklós a földön feküdt és melléből patakzott a vér, a Lázár fiú pedig eldobta a revolvért, elfutott és nemsokára eltűnt a vasúti töltés mögött az esti félhomályban. Rövidesen a rendőrség szállott ki és a mentők. A Tóth fiúnak bekapozták a sebet és a klinikára szállították, a Lázár fiút pedig a rendőrség együtt keresi a kétségbeesett szülőkkel azóta.

A kiadékhivatal üzenetei

Láncz K. Viseul de sus. Köszönettel igazoljuk befizetését, mellyel 1936 X. 1-ig nyert rendezést előfizetése.

„Kriszt. Comlos” jeligének üzenjük, hogy a ezóhanforgó könyv — sajnos — nincsen raktárunkon és nem is tudjuk azt beszerezni, bár e tekintetben már érdeklődtünk is. Így tehát az árat sem közölhetjük. A másik ügyben jogtanácsosunkhoz kérdést intéztünk, aki azonban azt a választ adta, hogy miután nem ismeri részletében az ügyet, ezért szíveskedjék azt vele közölni, hogy a megfelelő jogi tanácssal Önt elláthassa. Címe: dr Patzkó Elemér Oradea, Str. Ciorogariu 15. Leveléhez mellékeljen válaszlevegőt is.

Tatarescu 160 pár násznagya lesz szülőfalujában. Bucuresti. Saját tud. Vasárnap Tatarescu falujában, Poleniban 160 pár fog törvényesen egybekelni, akik eddig vadházasságban éltek. Valamennyien polainai és környéki emberek. A közös násznagy Tatarescu lesz.

Nagy vasúti szerencsétlenség Franciaországban tizennégy halottal. Lourdesből jelentik: Szerdán délután a Lourdes felől induló személyvonat beleszaladt a Lourdes—Avignon közötti gyorsvonatba. Két kocsi pozdorjává zúzódt, tizennégy halottal és ötven súlyos sebesülttel csak nagy erőfeszítéssel tudtak kiemelni a roncsok közül. A szerencsétlenség oka az volt, hogy a gyorsvonat villanyosmotor mozdonya elromlott a nyílt pályán és így több mint egy óráig késéssel csak lassan haladt előre a sineken. A személyvonat nem tudta ezt és hatvan kilométeres sebességgel rohant bele a gyorsvonatba.

Szélhárosság a karika-gyűrűvel. Satu-Mare. Saját tud. Tíz nap óta valóságos bucsujárás volt a satumarei rendőrségen. A panaszosok egymásnak adták a kilincset s mindegyik azon siránkozott, hogy ravasz szélhámos aranygyűrű helyett rézkarikát adott el nekik. A bűnügyi osztályon jegyzőkönyvbe foglalták a vallomásokat, amelyek hajszályra megegyeztek abban, hogy a gyűrűnek színpittes karika kétszáz leies vételár fejében cserélt gazdát. A detektívek ezt jól megjegyezték. Feltűnt nekik, hogy ha valakinek kétszáz leije van, miért nem megy az ékszerészhez gyűrűt venni s miért áll szóba holmi gyanus alakokkal. Bottyán János rendőrkapitány tegnap este elgondolkozva járta az utcákat, amikor a közeli lámpa alatt elegánsan öltözött fiatalember tűnt fel s aki gyanusan pislálolt feléje. Ezt úgy tette, hogy ne legyen feltűnő, de a gyakorlott szem hamar észrevette. Bottyán kapitány hirtelen ötlettel úgy tett, mintha keresne valamit. A lámpa alatt a fiatalember hozzáugrott és a földről egy ragyogó aranygyűrűt emelt fel. A kapitány mosolygott magában. De tovább járt-szolta szerepét. Ránézett a fiatalemberre, aki elindult a „talált” gyűrűvel és hangosan megjegyezte:

— Milyen bolond szerencsém van!...

A kapitány utána szólt:

— Fiatal ember! Legyen szives visszaadni azt az aranygyűrűt. Éppen azt kerestem.

— Igen, ön vesztette el, mondta a léprement ípse, aki alkudni kezdett s az aranygyűrűt ötven le ellenében átadta. A rendőrségen aztán minden kiderült. A gyűrűs szélhámos elmondta, hogy Silberstein Adolfnak hívják, oradeaivincér. Jelenleg katonai szabadságon van s mivel nem volt pénze, a gyűrűvel operált. Előre kiemelte áldozatát, lehetőleg olyat, akiről lerítt pénzösszeg. Gyűrűt dobott a porba s amikor az áldozat melléte elhaladt, felszedte és langos szóval örvendezett. Embere féltékenyen magának követelte a gyűrűt, amit ő drága ékszernek mondott. Erre még jobban felcsigázta riváltságát. A vita rendesen kiegyezéssel végződött és Silberstein szabrevágta az ötven leies szerencsés pénzét Naponta négy-öt száz leit keresett öltötével. Megmotozásakor kétszáz darab rézkarika került elő a zsebeiből. Kijelentette, hogy büszke ötletére, csak azt szígyenli, hogy rendőrembert akart lépre vinni. Hiába — legyintett lemondóan — aki sokat markol, az keveset fog. A ravasz szélhámost letartóztatták. Közel negyven panaszt könyvelték el és egyik sem vallotta be az igazat. Senki se mondta, hogy jutott a gyűrűhöz és mennyit adott érte. Szégyelték.

Új híd a németországi Werra fölött hetven méter magasságban.

Képünkön egy hidépítómunkás csavarokat erősít a szédületes magasságban.

SPORT

A CFR legyőzte a Hungária-Ujpest-Ferencváros vegyest CFR — HUF kombinált 3:0 (1:0)

Budapestről jelentik: Szép közönség előtt mutatkozott be szerdán délután a bucu-restii CFR a magyar fővárosban. A bemutatkozás a román futball nagy sikerét jelentette: a vasutasok 3:0 arányban biztosan győztek a három magyar nagygyeves ellen, a Ferencváros, Hungária és Ujpest játékosaiól összeállított vegyescsapat ellen. A magyar csapatból hiányoztak nagy csapatoknak a válogatott keretbe besorozott játékosai.

A mérkőzés CFR fölényvel kezdődik. A magyar csapat nem tud kibontakozni, támadásai nem veszélyesek. A 30. percben Avar éles lövése az első gólt jelenti. Szünet után állandósul a CFR nyomása. A magyar egyes tehetetlen. A 4. percben Moldovan a második gólt lövi. A félidő vége felé a 30. percben ismét Avar eredményes. A közönség szép játékaért melegen ünnepelte a román csapatot. Külön kijárt az ünneplésből a kitűnően játszó Avárnak, aki néhány hete még budapesti játékosnak számított.

Clujon és Oradeán is szerepel a magyar válogatott

Budapestről jelentik: Az Északi Liga a román futball-szövetség útján kérést intézett a magyar szövetséghez, hogy az október 4-én Bucurestiben szereplő magyar válogatottat egy cluji mérkőzésre is engedje át. A megindult tárgyalások elvileg megegyezéssel végződtek és a magyar csapat az eddigiek szerint október 7-én clujon játszik az Északi Liga válogatott csapatával. A mérkőzés végleges leköltése csak akkor történik meg, ha a MLSz és az Északi Liga között az anyagi kérdésekben is létrejön a megegyezés.

Oradea. Saját tud. Bateanu Aurel tárgyalásai a magyar válogatott cluji szereplésére vonatkozólag sikerrel kecsegtetnek. Ebben az esetben október 7-én Clujon létrejönne az Északi Liga—magyar válogatott mérkőzés. Október 8-án pedig Oradán a CAO—Crisana vegyes fogadná a magyarokat.

Károly király jelenlétében rendezik meg az idén a feleaci nemzetközi hegyi autóversenyt. Clujról jelentik: Az ezévi feleaci nemzetközi hegyi versenyt október 4-én rendezik meg Károly király jelenlétében. A versenyen Miklós herceg is résztvesz két géppel, amelyek közül az egyiket ő maga fogja vezetni. A résztvevő autók két csoportra osztják: éspedig turautók és sportautók csoportjára. Mindkét csoportban több csoport van. A versenyekre jelentkező gépek kötelesek október 3-án délelőtt 8—12 órák között a cluji Automobil Club Regional udvarán jelentkezni gépük ellenőrzése végett. Október 3-án a lapitják meg a versenyek rajtját. Az időmérés elektromos uton történik. A versenyzők megismerhetik versenyüket, hogyha az első futamukat előre nem látható esemény zavarta meg. Nevezések Automobil Club Regional Cluj, Str. Regina Maria 16. címre küldendők szeptember 26-ig.

Öt nemzetközi mérkőzést engedélyezett a román futballszövetség októberre. Bucurestiből jelentik: A futballszövetség elnökségének szerda esti ülésén dr Steleát bízták meg a magyar—román mérkőzés megszervezésével. Bindea felügyelőségét a szövetség megszűnteti, ha a román—magyar mérkőzésen derekasan dolgozik. A szövetség a következő nemzetközi mérkőzéseket engedélyezte: Október 4-én Aradon AMTE—Szeged FC. Október 6-án Aradon AMTE—Budapest kombinált. Október 4-én Oradeán Oradea kombinált—Budapest kombinált. Október 24-én Páonix—Nyiregyháza és október 25-én Debrecenben Phönix—Debrecen.

Somogyi—Schmidt nyerték a vegyespáros nemzeti tenniszbajnokságot. Bucurestiből jelentik: A nemzeti tennisz bajnokságok tegnapi délutánián majdnem az összes számban lejátszották a döntőket. Lebonyolítatlan maradtak a férfiegyes és férfipáros I. oszt. döntői, ezeket csütörtökre, illetve pénteken játézzák le. Eredmények: Vegyespáros I. oszt: 1. Somogyi—Schmidt, 2. P. Zizovits—Hamburger, 3. Barabássy—Rusztay, 4. Wertheim—Rati. Öntő: 6:2, 6:2. II. oszt. döntők: Férfiegyes: Székely—Cristescu 6:0, 6:2. Női egyes: Gábor CAC—Pahler 6:0, 6:2. Férfipáros: Fildermann, Cerbu—Bogdan, Popescu 6:3, 6:3.

AZ ÖTTHON

Szépség — egészség

A bucuresti utcák forgalmas tömegében, tíz-tizenkételetes „blok-házak” között barátságos, sok érdekes dolgot lát az ember. A neoncsöves, színes reklámok fényében komor méltósággal húzódik meg az a hatalmas palota, amelynek kapuján egyéb cégtáblák között ez a név szerénykedik:

„Helene Simon kozmetikai szalonja.”

Ez a név nem egészen ismeretlen olvasóink előtt. Több érdekes cikke jelent már meg rovatunkban, — azért kíváncsian léptem át műtermének küszöbét. Milyen lehet Bucuresti egyik legnagyobb kozmetikai szalonjának berendezése és a komoly és érdekes elméleti cikkek mögött, milyen a klasszikus szépségápolás gyakorlati megoldása?

Halványzöld előszoba-butorok között bájos fiatal leány fogad, a „varázs-műhely” segédje, a tulajdonosnő jobbkeze, aki egyszerűbb dolgokat már egymaga is végez. A szalon tulajdonosnője maga is viruló fiatal asszony, innen a harmincon és olyan kedves, közvetlen, keresetlenséggel beszél, mintha régi, jó ismerősök lennének. Elmondja, hogy Bécsben szerezte a diplomáját és három orrossal áll összekötöttségben, mert szigorúan csak orvosi rendeletre dolgozik. A zöld előszobából átmegyünk a barna, antikbutoros fogadósobába, majd a rózsaszínű lakkozású arckezelési terembe és a világos drap butorokkal berendezett „fogyasztó” szobába.

Néhány vidám, kedves szóval elmondja, hogy hány, egyébként boldog és napsugaras életet mérgeznek meg az arcon, vagy a test más részein keletkező eltorzulások, szépséghibák. Hány boldog házasság egyensúlya függ attól, hogy egyik fél arca elesünyül, eltorzul, vagy a túlságos lefogyás és elhízás hány embert tesz szerencsétlenné és néha egész családok békéjét, boldogságát dűlja fel. Az is ismert dolog már, hogy az ilyen súlyosabb szépséghibák rendszeren a belső szervek működésével függ össze, amit ha helyre is hoz az orvosok tudománya, az arc viruló szépségét már nem adhatja vissza a megfelelő szakszerű segítség nélkül. Így lesz a szépség az egészség ikertestvére, aminek ápolására gondot kell fordítani, nemcsak a saját, hanem a környezetünk érdekében is.

A rózsaszínű bútorokkal berendezett arckezelési teremben érdekesek a lila üveghengerek, amelyek lilafénnyel frissítik fel a rossz vérkeringésű, petyhüdt és fakószínű arcot. Vannak lila-piros lámpák is, különféle vibrátorok, de legeredményesebbek a kézi-masszázsok és a pakolások, amikhez sokféle olajat, krémet használnak. Itt, ebben a teremben történnek az estélyekre, esküvőkre való kikészítések is. Újabban színházi kikészítéssel is foglalkoznak Helene Simon szalonjában, amit a tulajdonosnő Dajbukát Ilonától tanult Budapesten. A híres színésznő ugyanis búcsút mond a színpadnak és kozmetikai termet nyit. Az elmúlt télen több ízben hívták meg Helene Simon szalonját a bucuresti opera előadásaihoz a táncosnők kikészítéséhez. Laikus el sem gondolná, hogy egy kis táncosnő kikészítése milyen nagy feladat, mert hiszen a lábát is ugyanolyan színre kell bevonnai, mint az arcát. Különösen nehéz volt egy ördög szerepét játszó táncosnő kikészítése, aki színváltozás nélkül, ugyanabban a felvonásban angyal szerepet is játszott. Nagy művészetet lehet kifejteni az arc alakjának kifejezéseinek változtatásával is.

Ráncos, fáradt arcokat szép sikerrel kezelnek új találmányú álarok segítségével, iszap, élesztő, szénsavas, majonéz, tojásos pakolásokkal. Villany-álarccal is dolgoznak sok esetben és villany-vasalóval is. A vasalásnak itt nem az a feladata, hogy kisimítsa a ráncokat, hanem, hogy a hatóanyagokat belevigye a bőrbe és így segítse annak felújulását, felüdülését.

Igen nagy szerepe van a fogyasztó-szobának is. A fogyasztás csakis szigorú orvosi rendeletre történik. Első feltétele mindig a diéta. Amde a mérsékelt táplálkozás következtében meglankadnak az izmok, hervad az egész test. Ezen segítenek a különféle gépek, az úgynevezett „vaskéz”, — ami nem egyéb, mint erősebb villanymasszázs, amely az izmok lefutása irányában történik és felfrissíti az egész testet. Ezt szép sikerrel használják a helyi fogyasztásoknál is. Sokan igen szeretik a parafin-pakolásokat is, aminek segítségével egy óra alatt félkilótól — egy kilóig terjed a súlyvesztés, de a kimutatások szerint volt már olyan esetük is, hogy egy óra alatt másfél kilogrammot fogyott

a kezelésük alatt álló hölgy. Sok asszony és leány életét keseríti el a bajusz- és szakállképződés, vagy a csúnya, nagy szemölcsök, szepplők. Az ilyesmit diatermiás kezeléssel, villanylevegéssel gyógyítják.

Sokat lehetne még mondani ennek az érdekes fiatal asszonynak a műterméről, aki úgy beszél az európai nyelveket, — köztük a magyart is, mintha mindegyik külön anyanyelve volna. Sokat lehetne mondani a vagyont érő gépekről, ördögös szerkezetekről, — de talán még sokkal többet a köszönő, hálálkodó levelekről, — a már szinte holtvágányokra siklott életek boldog újra nekilendüléséről, — a megmentett családi otthonok békéjéről és arról, hogy a szépség és az egészség milyen nagyon közel állanak egymáshoz és egyiket sem szabad elhanyagolni a másik rovására. Cs. E.

A háziasszony tizparancsolata

Bár a háziasszony nincs annyi veszélynek kitéve, mint az üzemekben és gyárakban foglalatostkodó munkások, a legszerényebb háztartás is sok veszélyt tartogat a gyorsmunkájú, de megdöntetlenül takarító, főző, mosó családanyák számára. Jó tehát, ha a háziasszony is szem előtt tart bizonyos irányeszméket.

1. Ablaktisztításhoz képek, függönyök felakasztásához ne tornyozd fel a székeket az asztalra, hogy a tetejébe állj, hanem használj biztos lábakon álló kettős létrát, amelyről nem eshetsz le.

2. A parkettviaszt ne akard a tűzön felolvasztani, mert könnyen felrobban, hanem mindig meleg vízzel oldjad fel.

3. Minden tisztítószerrel láss el felirattal és használat után tedd megszokott helyére. Sok gyermekszerencsétlenséget akadályozhatsz így meg.

4. Benzint sohase használj olyan helyiségben, ahol nyitott láng ég, vagy valaki dohányzik, mert a benzingőz is robban. A villanyvasaló vagy főzőedény bekapcsolásánál is kikapcsolhat a szikra, így erre is vigyáznod kell.

5. Festetlen padló vagy bútorok sírolásánál vigyázz a szálkákra és ha kezud mégis megsebezted, semmiféle mosó vagy kékítőlébe ne mártsd, mert a legkisebb seb is elmelegesedhet, még a nyershússal való foglalatostkodás közben is.

6. Ha takarítás, a vedreket, mosdótálatat s egyéb behurcolt tárgyakat ne hagyd a szoba közepén, mert rendszeren az feledkeznek meg ezekről legkönnyebben, aki odaállította őket és bukkik rajta leghamarabb keresztül.

7. Nagyobb házimunkába ne fogj bele lohogó, fodros, bőjű ruhákban, amelyek könnyen akadnak bele akármibe, könnyen lobbannak lángra és különben is minden lépésedben megakadályoznak.

8. Mindenféle villamosvezetéket, kapcsolót és gáztűzhelyet csak szakemberekkel javíttass és az elromlott vezetéket azonnal cseréld ki újjal, mert a kontárok többre kerülnek, mint a szakemberek.

9. Használat után minden üveget dugaszolj be, mert könnyen kiömlöhet.

10. Ha lázas munkában vagy takarítás közben eltörsz egy tükröt, vázát vagy akármit, a cserepeket azonnal távolítsd el a szobából, mert a feltornyozott székek tetejéről leesve, a mosdódézán átbukva, egyenesen ezekbe a cserepekbe fogsz zuhanni.

A baleset elleni védekezés igazán nem minősíthető hiábavaló fecsegésnek, jobb tehát számontartani, hogy melyik tettünknek milyen következményei lehetnek. A fenti tizparancsolatot az osztrák balesetbiztosítási hivatal főnöke szerkesztette és kedélyesség mellett is nagyon komoly dolog.

A teakóstolás művészete

A teakóstolás kétségkívül a legjövendelmesebb foglalkozások egyike. Nehogy azonban vérmes képzeletűek abban a csalóka hitben ringassák magukat, hogy ezzel új kereseti lehetőségre nyílik alkalom, sietve hozzátesszük, hogy a teakóstolásnak mint kenyéradó hivatásnak csak a világ néhány nagy teatermelő országában van létalapja s ott is csak azok számára, akik igazán művészek a szakmában.

Ugyáltszik azonban, hogy a női nem ezen a téren kiváltságot élvez, mert a világ egyik legjobban fizetett és legnagyobb szakértő hírében álló teakóstolója nő, Miss M. Irwing, fiatal londoni hölgy.

Laikus szemmel talán nem tűnik fel első pillanatra, milyen nehéz és súlyos felelősségű a teakóstoló munkája. Miss Irwing érdeklődő látogatóját készségesen bevezeti hivatalos helyiségébe, ahol egy asztalon hosszú sorban állnak a különböző teafajtákkal tele porcellánescsészék. Irwing kisasszony sorba kóstolja valamennyit — de nem ám úgy, hogy megissza, hanem egy kanállal nyelvére vesz egy keveset az italból s aztán egy erre a célra készített vödörbe — köpi. Izelítődérzékeny annyira kifinomult, hogy tíz perc alatt 30 teafajtát határoz meg az ízéről, tehát percenként három különböző teaminőségről alkot szakvéleményt, pusztán azzal, hogy pár cseppjét megforgatja nyelvén. Az átlagos izelítőképességű ember éppoly kevésbé tud magának fogalmat alkotni az ízek hihetetlen változatoságáról és sokféleségéről, mint ahogy a botfüllő sem érti és értékeli a muzsika kifejező eszközeinek százezerféle színárnyalatát.

— De hát mi szükség van arra, hogy ilyen pontosan ellenőrizzék a teák ízét? — kérdezi most minden bizonnyal az avatatlan. — Nos, egy nagy kereskedelmi vállalat nem alkalmaz ok nélkül egymilliónyolcszázézer lei évi fizetéssel teakóstolókat. A teakérelők mind egy bizonyos fajtajú tea egy bizonyos jellegű ízére szoktak rá s megkövetelik, hogy megszokott teamarkájuk mindig pontosan ugyanolyan zamatu legyen. A természet azonban a maga jószántából nem követi az emberi ízlést, mert sokszor még ugyanannak a teakérelőnek a termése sem egyforma ízű minden aratáskor. Ezért a legtöbb kereskedelemben kapható teakeveréket úgy állítják össze, hogy a különböző fajták aromája a kívánt ízbeli összhatást eredményezze. A teakóstoló feladata az ízek gondos ellenőrzésével a keverékek részarányát úgy állapítani meg, hogy az áru a vevőtől megszokott, egyenletes, kellemes ízet kapja. Döntő a befolyása a tea-aratás termékeinek árhullámzására a világpiacon, mely sokszor igen tetemes szokott lenni. Ezért áll a teakóstoló a teakereskedő-vállalat üzleti életének középpontjában, hiszen hatalmas értékek sorsa függ szakértelmétől. Ezért, aki beválik ebben az állásában, számíthat arra, hogy fontosságához és teljesítményéhez mértén fogják honorálni.

KÖZGAZDASÁG

Uj tengeriben megkezdődtek az üzletkötések

Sok helyen éretlen állapotban törik a tengerit

Bucurestiből jelentik: Országos viszonylatban a tengeri beérése ezévből a szokásosnál korábban következett el és a termés betakarítása sok helyen — így a Banatban is — megkezdődött. Sajnos, nagyszámban akadnak termelők, akik a teljes érést nem várják be és az éretlen csöveket törik. Ennek okát a takarmányhiányban látják a szakértők. Bármi legyen is azonban az éretlen termés betakarításának az indoka, — annyi tény, hogy a termelő saját magát károsítja vele. Éppen ezért a földművelésügyi minisztérium utasítást küldött a helyi hatóságoknak, melyben a betakarítás el-

sietésének hátrányaira mutat rá és annak megakadályozására tesz intézkedéseket. Brailában és a közeli piacokon már megjelent az új tengeri az üzleti forgalomban is. A felhozatal nagyrésze kielégítő minőségű és eléggé száraz, örölhető állapotban van. Az új tengeriért, minőség szerint, mázsánként 220—240 leit fizetnek. A tőzsdén is megindult az új tengeriben, de kötések csak későbbi szállításra csinálnak. Az idej tengeriért jelentősen magasabb árakat ígérnek, mint tavaly ősszel, amikor az új tengeri 140—150 leies árral indult.

A szovjet-ország fémiparban nagy visszafejlődés mutatkozik

Veszélyben forog az öt éves terv fémipari munkaprogramja

Moszkvából jelentik: Az orosz nehézipari népbiztos helyettesének nemrégiben nyilvánosságra került kimutatása, mely a nehéziparban a nem vasból való fémek anyagszükségletének csökke éséről számolt be, a hivatalos „Sa Industrializacziu” lapnak alkalmul szolgált arra, hogy erős kritikát gyakoroljon a nem vassal dolgozó szovjetország fémipar teljesítményére. A lap különösen a kelet-orosz rézhuták munkájával foglalkozik és rámutat arra, hogy a Szovjetunió réztermelése ez év első nyolc hónapjában több ezer tonnával alatta maradt az előirányzott tervszámnál.

Az országnak nem vasfémekben való ellátása a szakmabeli üzemek termelés-csökkenése folytán súlyos helyzetben van és a nem vas-

fémeknek szakszerűtlen és indokolatlan felhasználása további termelés-csökkenést fog előidézni a fémiparban. Az ipari üzemeknek egész sora, amelyek nem vasfémek helyett különböző pótfanyagokat használhatnának, nem vezeték a szükséges és megfelelő gyártási órákat és ezáltal ezekkel a fémekkel pótköltséget visznek végbe.

Ez a megállapítás vonatkozik mindazokra a termelési ágazatokra, amelyek nem vasfémek helyett plasztikus anyagokat használhatnának. A népbiztoság kimutatása alapján a lap a nem vasfémekkel dolgozó üzemeket, valamint a fémfeldolgozó ipart erősebb intézkedések foganatosítására hívja fel.

A közgazdaság apró hírei

(Bucuresti.) A Romániából Svédországba irányított szőlőküldeményekre a lengyel vasutak vezérigazgatósága a román-lengyel köteléki díj-szabás keretében 10 százalékos fuvardíjvisszatérítést biztosított, arra az esetre, ha a folyó év végéig 1500 tonna minimális összmennyiséget szállítanak a kiviteli vállalatok Lengyelországon keresztül.

(Oradea.) A munkakamara elnöksége közli, hogy a választói igazolványok elkészültek és a hivatalos helyiségben átvehetőek.

(Bucuresti.) A vidéki bankok országos nagygyűlését november hó folyamán fogják megtartani.

(Arad.) A minisztérium jóváhagyta Arad város új kéményseprési szabályrendeletét, amely szerint a város összes kerületeiben a kéményseprési ipar gyakorlása a város házi kezelésébe megy át.

(Budapest.) Magyarországon szabaddá tette a kormány a tengeri kivitelt.

(Bucuresti.) A Nemzeti Bank a német birodalmi márka eladási árát 42 leiről 39 és fél leire, az osztrák schillingét 29.70-ről 26 leire csökkentette. Az exportőrök és importőrök régi panasza volt a vételár és az eladási ár közötti nagy különbség. Eddig a Nemzeti Bank az exportőröktől 27.50 leiel vásárolta meg a márkát és az importőröknek 42 leiel adta el, ami mázsánként 4.50 le, vagyis tizenkét százalékos hasznot jelentett. A schillingnél a helyzet még furcsább volt, mert a vételár 24 le, míg az eladási ár 29.70 le volt. Ami 5.70 le, vagyis közel huszonöt százalékos haszonnal volt egyenlő.

(Arad.) Az adóprezen megint szorítanak. Toşa Juhu penzügyi vezérfelügyelő Aradra érkezett, hogy a behajtást ellenőrizze s annak új lendületet adjon.

(Tg. Mures.) A tejértékesítő szövetkezeti alakulat eddig 10 tonna vajot szállított Angliába. Most nagyobb mennyiségnek Görögországba lendő szállításáról folynak komoly tárgyalások. Szó van Nemetország vajjállításába való bekapcsolódásról is.

(Brüsszel.) Belgiumban a malmoknak kötelességévé tették az import-búzáknak belföldi búzával való keverését.

(Budapest.) A magyar-ceseh árucsereregylet második revíziós tárgyalása október első napjaiban kezdődik.

(Bucuresti.) A búzakiviteli jutalom összegét rövidesen leszállítják.

(Párizs.) A termés elégtelensége és a spanyol bevitel eldugulása miatt a borárak Franciaországban emelkednek.

(Budapest.) A magyar gabona legnagyobb vevői ez idő szerint Belgium, Görögország, Olaszország és Ausztria.

(Budapest.) A külügyminisztériumban fontos magyar-jugoszláv gazdasági tanácskozás van folyamatban.

(Budapest.) A földművelésügyi minisztérium új akciót készít elő a magyar bor kivitelenek fokozása céljából.

(Párizs.) Franciaországban központi szerv létesült a gabonaneműek kivitelenek és bevitelenek monopolszerű irányítására.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 le, vastagabb betűvel 6 le. Legkisebb apróhirdetés ára 20 le. (A) Állatkeresőknek 25 százalékos kedvezmény. Cím a kiadóban 10 le.

Adás-vétel

Vetőgépet
18-21 sorost, használt, de jókarban levőt megvételre sürgősen keresek. Cím a kiadóhiva talban.

Eladó
36 szobás pensió, vendéglő berendezéssel. — Évi forgalma 1,430,000 le. Ára 1,100,000 le. Popovics iroda, Oradea, Strada Vlăhuta 6. sz. Telefon: 167.

Kiadó
egy háromszobás, összkomfortos lakás november 1-re. Oradea, Str. Cantemir 25. szám.

Használt hordókat
megvételre vagy bérbé keres. Dr. Kaczián Kálmán, Oradea, Strada Ciordăş 46. sz. a.

Szép szobai pálmát
megvételre keresek. — Oradea Bul. Reg. Ferdinand 17 Szabó szücs-üzlet

Belföldi mandulát
megvételre keresek. Erdőkődni Pap drogeria, Oradea, Bul. Regele Ferdinand 9. szám.

5 lampás
telepes rádió Extra-dyn, nagy Philips hangszóval, kitűnő állapotban esadó 3000 leért. Vidéki plébános, jegyző, földbirtokos urak részére ritka alkalmi vétel. Megtekinthető: Piața Unirii in a Fülöp rádióüzletben, Oradea.

Alkalmazás

Szakácsné
főlvéteket, Barátnyá! Oradea, Strada Fabricelor 31. szám.

Jobb,
tisztességes lányt felfogad magános urinő. Oradea, Reg. Ferd. 69. I. 5.

Fiatal leány
házmunkára bejárónőnek felvételt. Oradea Str. Tichindeal 18-a sz Lázár Józsefnél.

Lakás

Egy szobás, előszobás
garzon lakás, központban, november 1-ére kiadó. Cím: Oradea, Str. Moldova 2. szám.

Kiadó
egy udvari szoba-konyha, speizos lakás, összes mellékhelyiségekkel november 1-ére. Str. Eliade Radulescu No. 13.

Kiadó
kis szoba, kamrával október 1-ére. Oradea, Str. Simeon Stefan 24.

Kiadó
3 szobás modern utcai balkonos lakás. Oradea, Str. Tachei Ionescu 15. szám.

Egy szoba, konyhás
lakások kiadók. Oradea, Str. Codrilor 11.

Kiadó
egy utcai szoba, kis szobával, konyhával és mellékhelyiségekkel — október 1-től vagy azonnal is. Oradea, Strada Vilson 25.

Különféle

Fehér gyermek kabát
Ferdinand-uton elvett. Megtaláló Agrár-banknál jutalomban részesül.

Elegáns és tartós
férfi, női cipő készült az Apolló cipő szalonban. Oradea, Bul. Reg. Ferdinand 12. Apolló-palota.

Keresek
jó forgalmu bojezát vagy vendéglőt bérbé. Cím: Oradea, Str. Leaganului 12. szám.

4, esetleg 3 szobás
komfortos utcai lakás november 1-re kiadó. Str. Sztaroveszky 7.

Oktatás

Okl. tanítónő
tanítványokat vállal. Dr. Papp Károly ügyvéd, Oradea, Str. Vlăhuta 51

Megjelent!

A szövetkezés szervezéséről szóló törvény

Az érvényben levő teljes román szöveggel, magyar fordításával és tartalomjegyzékkel.

Kiadta és fordította:

Dr. Borbély Lajos, ügyvéd

Ára 125 le és portó.

Kapható: könyvosztályunkban.